

Samen Krachtig

**Eindevaluatie
Raadsprogramma
Krachtig Zwijndrecht
2018-2022**

Krachtig Zwijndrecht

1 Inleiding

1.1 Inleiding evaluatie "Krachtig Zwijndrecht"

Woord vooraf

"Werk maken van een sterke, toekomstbestendige gemeente.;" dat had uw gemeenteraad in 2018 voor ogen bij het opstellen van het raadsprogramma "Krachtig Zwijndrecht". Zwijndrecht stond, en staat, voor een aantal belangrijke uitdagingen. Het antwoord op die uitdagingen is: investeren in de toekomst. Versterken en vernieuwen wordt dan vanzelfsprekend een belangrijk uitgangspunt. Bij de samenstelling van dit raadsprogramma was er ook het besef: dit hogere doel vraagt nieuwe keuzes en samenwerking. Raad, college, inwoners en ondernemers samen voor een Krachtig Zwijndrecht.

Met die opdracht zijn we samen aan de slag gegaan. Het programma was en bleef gedurende de raadsperiode de basis en toetssteen voor de kaderstelling, beleidsvoorbereiding en de uitvoering. Toch zijn er zeker momenten geweest dat raad en college in goede discussie zijn gegaan over de invulling van de samenwerking. Ook werd gedurende deze raadsperiode duidelijk, dat de interactie met de samenleving een punt van aandacht blijft en vraagt om innovatie.

Aan de hand van de 4 hoofdthema's uit het raadsprogramma zijn raad en college aan de slag gegaan met een heldere prioriteit en een duidelijke focus. Zo is het programmabegroting volledig afgestemd op de hoofdthema's van het raadsprogramma.

Op veel onderdelen was een trendbreuk nodig. Zo zijn we financieel scherper aan de wind gaan zeilen, anders gaan samenwerken met onze maatschappelijke partners en in de regio. En ook het college is anders gaan samenwerken vanuit een meer integrale visie (geen wethouders-model, maar een collegemodel).

In dit document ziet u wat er is volbracht, welke opdrachten zijn afgerond en het geeft een doorkijk naar wat ons nog te doen staat. Deze raadsperiode heeft de gemeenteraad getoond dat grote maatschappelijke opgaven ook lokaal kunnen worden opgepakt. Dat vraagt doorzettingsvermogen over de grenzen van een raadsperiode heen. Dus de oude Zwijndrechtse wijsheid is onverminderd actueel: "Geen vreeze maar kloekmoedigheid, bepaal' de maat van uw beleid."

Er was veel nodig, er is veel bereikt, maar er is nog veel nodig en er is nog veel te bereiken.

Hoofdlijnen

Hieronder volgen de verschillende hoofdlijnen uit het raadsprogramma. Sociaal, fysiek én financieel moet dat leiden tot een Krachtiger Zwijndrecht.

Bouwen

Een evenwichtige bevolkingsamenstelling is een belangrijke pijler om de sociaaleconomische structuur te verstevigen. De afgelopen drie jaar hebben we fors geïnvesteerd in het duurzaam verhogen van de woningbouwproductie. Inmiddels bestaat de planvoorraad uit 3.100 woningen. 1.200 woningen zijn geprogrammeerd in het deelgebied Stationskwartier van het Zwijndrechtse deel van de Spoorzone: Diztrikt. Vanuit het Rijk heeft Zwijndrecht € 4,7 miljoen uit de 'Woningbouwimpuls' gekregen voor de ontwikkeling van betaalbare nieuwbouwwoningen in het programma van het Stationskwartier.

Nieuwsgierig geworden? Een mooi overzicht van de resultaten vindt u terug vanaf pagina 5.

Duurzaamheid

Het programma duurzaamheid is in 2021 vastgesteld. Het is een integrale aanpak geworden van de thema's klimaatadaptatie, energietransitie, en circulaire economie. In dat jaar is ook de RES (Regionale Energiestrategie) vastgesteld in de Drechtsteden. De Regeling Reductie Energieverbruik woningen is een subsidie van het Rijk die ons zal helpen bij het realiseren van energiebesparingen bij woningen. Een belangrijk voorbeeld waarbij beleidsvelden elkaar versterken: het behalen van energiebesparingen draagt bij aan een duurzaam, energiezuinig Zwijndrecht en verlicht de energielasten van onze inwoners.

Nieuwsgierig geworden? Een mooi overzicht van de resultaten vindt u terug vanaf pagina 15.

Aanpak armoede

Van duurzaamheid, energielasten en het voorkomen van energie-armoede is het een kleine stap naar ons volledige aanbod aan interventies op het terugdringen van armoede. Wat zijn een aantal belangrijke highlights?

Met het Deltaplan aanpak Armoede hebben we gebouwd aan een infrastructuur om duurzaam armoede te kunnen ontgroeien; zo bereiken we de meest kwetsbare groepen beter door een persoonlijke aanpak en opbouwen van een vertrouwensrelatie.

Voorkomen is altijd beter dan genezen: door het vroegtijdig in beeld krijgen van inwoners met financiële problemen werken we preventief. Dat doen we niet alleen. In het netwerk met partners is een stevige basis voor samenwerking gelegd, die zich heeft bewezen in de coronacrisis: dit maakte het mogelijk om snel samen in te spelen op behoeften van (nieuwe) groepen inwoners die ondersteuning nodig hebben. Hierdoor krijgen we beter in beeld waar doelgroepen behoefte aan hebben en stemmen ons aanbod daarop af.

De afgelopen jaren hebben ons geleerd dat verzachtende maatregelen, op korte termijn, zorgen voor (mentale) ruimte om aan het lange termijn perspectief te werken. Er is een lange adem nodig om armoede duurzaam te ontgroeien.

Komende periode focussen we op hoe we onze inzet voor economie, arbeidsmarkt, participatie en armoede nog effectiever met elkaar kunnen verbinden om perspectief op bestaanszekerheid door werk te versterken.

Nieuwsgierig geworden? Een mooi overzicht van de resultaten vindt u terug vanaf pagina 6.

Transformatie Sociaal Domein

Langs onderstaande vier sporen werken we aan de transformatie van ons sociaal domein:

- 1) Lokaal stellen van de inhoudelijke en financiële kaders in het Sociaal Domein (primaat lokaal)
- 2) Sturen op en verbreden van transformatie
- 3) Doorontwikkelen 0 – 100 aanpak en 1 Loket (VIVERA Sociaal Wijkteam)
- 4) Werken aan balans in de buurten (evenwichtiger woningbestand, fijn wonen)

Op alle vier de sporen hebben we stevige stappen gezet en zijn resultaten behaald. Er is gebouwd aan een fundament in Zwijndrecht om bovenstaande doelen te bereiken. Met de inrichting van de nieuwe GR Sociaal per januari 2022 ligt het primaat voor het sociaal domein weer lokaal en gaan we keuzes maken die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen.

Nieuwsgierig geworden? Een mooi overzicht van de resultaten vindt u terug vanaf pagina 10.

Veiligheid en Ondernijning

De aanpak van ondernijning is steeds belangrijker geworden. Drugshandel, witwassen, uitbuiting en cybercrime zijn voorbeelden van criminele activiteiten die de samenleving ondernijnen en die de rechtsorde aantasten. De onderwereld kan daarbij verweven raken met de bovenwereld. Dit soort criminaliteit is over het algemeen niet zichtbaar op straat, maar het ondernijnt wel de normale en wettelijk gang van zaken in onze samenleving. Daarom zijn wij hier alert op en hebben wij een Uitvoeringsprogramma Ondernijning opgesteld.

Daarnaast hebben we fors ingezet op veiligheid. Met de extra middelen in de begroting van 2022 gaat een team van 9 boa's (buitengewoon opsporingsambtenaar) en een juridische medewerker aan de slag in Zwijndrecht. Ook hier hebben we de kennis en kunde in huis gehaald. Met dit team kunnen we nog beter werken aan een veilig Zwijndrecht.

Nieuwsgierig geworden? Een mooi overzicht van de resultaten vindt u terug vanaf pagina 12.

Corona

Bij de tussenevaluatie in juni 2020 zaten we nog in de eerste fase van de coronacrisis. Ten tijde van het schrijven van deze eindevaluatie december 2021 is al duidelijk dat we corona nog niet volledig achter ons kunnen laten. We blijven er op dit thema aan werken om zichtbaar, benaderbaar en betrokken te zijn voor onze inwoners en bedrijven. Het is inmiddels voor veel collega's een onderdeel van het dagelijks werk. Tegelijkertijd vraagt het veel van onze medewerkers om naast een ambitieus raadsprogramma constant in te blijven spelen op de veranderende omgeving en bijkomstigheden van de coronacrisis. Daar komt bij dat er op alle fronten sprake is van een krappe arbeidsmarkt. Zowel voor onze eigen organisatie als voor de partners waar we dagelijks mee werken.

Dat gezegd hebbende, zijn we als college trots op de resultaten die we in deze eindevaluatie voor u neer kunnen leggen.

We kijken terug op een succesvolle verandering: van beheren naar ontwikkelen. En we kijken vooruit naar een (nog) Krachtiger Zwijndrecht.

1.2 Leeswijzer

In deze evaluatie is de opzet van het oorspronkelijke raadsprogramma aangehouden. Daarom leest u allereerst terug in hoofdstuk 2 hoe we ervoor staan bij de uitvoering van de hoofdthema's/ hoofopgaven:

1. Wat waren de belangrijkste ontwikkelingen in de periode mei 2020 tot heden?
2. Wat is de stand van zaken in de uitvoering?
3. Hoe is de coronacrisis van invloed op de uitvoering?

Vervolgens leest u in hoofdstuk 3 hoe we ervoor staan bij de uitvoering van de ondersteunende thema's en in hoofdstuk 4 komen de overkoepelende thema's aan bod. Het hoofdstuk strategische lobbydossiers is komen te vervallen, aan de diverse lobbycircuits wordt in de hoofdstukken 1 t/m 4 ruim aandacht besteed. In de bijlage vindt u een up-to date overzicht per onderwerp, in dezelfde vorm als u ook is aangeboden bij de tussenevaluatie in 2020.

1.3 Inhoudsopgave

Inhoud	Pagina
1. Inleiding	1
1.1. Inleiding	1
1.2. Leeswijzer	3
1.3. Inhoudsopgave	4
2. De hoofdthema's/ hoofdpogaven	5
2.1. Wonen, bouwen, wooncarrière	5
2.2. Bestrijding van armoede	6
2.3. Welzijn en zorg	9
2.4. Veiligheid en leefomgeving	12
3. Ondersteunende thema's	15
3.1. Duurzaam/ circulaire energietransitie	15
3.2. Economie (versterken)	16
3.3. Voorzieningen (ontmoeten, sport en cultuur)	18
3.4. Mobiliteit	19
4. Overkoepelende thema's <i>Zoals: voortgang toekomstvisie, dienstverlening en groeiagenda</i>	20
5. Ambities groeien door	22
5.1. (Door)lopende vraagstukken per thema	22
5.2. Ambities voor de korte en lange termijn	25
6. Bijlage: Behaalde resultaten per onderwerp uit het raadsprogramma	27

2 De hoofdthema's/ hoofdopgaven

2.1 **Wonen, bouwen en wooncarrière**

2.1.1 **Inleiding**

De uitvoering van uw raadsprogramma 2018 – 2022 "Krachtig Zwijndrecht" moet leiden tot het versterken van de sociaaleconomische structuur van Zwijndrecht. Een belangrijke pijler daarbij is om te komen tot een evenwichtiger samenstelling van de bevolking. In het raadsprogramma heeft u dat nadrukkelijk gekoppeld aan het veranderen van de woningvoorraad. Daar werken we hard verder aan, met een kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwambitie. Zwijndrecht wil in totaal 4.900 woningen toevoegen. 1.400 woningen zijn nodig om te kunnen voorzien in de autonome behoefte aan woningen en met nog eens 3.500 woningen leveren we een bijdrage aan de regionale groeiagenda van de Drechtsteden.

Omdat de behoefte aan nieuwe woningen en het komen tot meer variatie in het woningaanbod groot is en bouwlocaties schaars zijn, is het essentieel om optimaal gebruik te maken van de beschikbare capaciteit. We bouwen daarom primair voor doorstroming, zodat één nieuwe woning meerdere woningzoekenden in staat stelt om hun woonwensen te realiseren. We zoeken bij de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties altijd de bovenkant van de markt op (75% in het hogere koopsegment en de geliberaliseerde huursector). Daarnaast maken we in 2022 nieuwe Prestatieafspraken Lange Termijn (PALT) met onze corporaties. We zetten blijvend in op renovatie van verouderde woningen en een afbouw van de voorraad goedkope sociale huurwoningen.

2.1.2 **Belangrijkste ontwikkelingen mei 2020-heden**

Duurzaam verhogen van de woningbouwambitie

De afgelopen drie jaar hebben we fors geïnvesteerd in het duurzaam verhogen van de woningbouwproductie. De woningbouwstrategie die door uw raad is vastgesteld vormt daarbij het uitgangspunt en zorgt voor doorstroming op de woningmarkt, een meer divers woningaanbod en -als uitvloeisel daarvan- een evenwichtiger samengestelde bevolking in de gemeente Zwijndrecht. Daarin blijft het percentage sociale huurwoningen met 32% overigens boven het regionale gemiddelde en ook het percentage betaalbare koop blijft minstens gelijk aan de huidige situatie. Inmiddels bestaat de planvoorraad uit 3.100 woningen. 1.200 woningen zijn geprogrammeerd in het deelgebied Stationskwartier van het Zwijndrechtse deel van de Spoorzone: Diztrikt. Voor de ontwikkeling van dit gebied hebben we een samenwerkingsovereenkomst met Woonkracht 10 gesloten (600 woningen), heeft uw raad inmiddels een voorbereidingskrediet ter beschikking gesteld, is VORM en Blauwhoed als partner geselecteerd en verwachten we al voor 2023, 250 nieuwe woningen toe te voegen. Ook krijgt Zwijndrecht € 4,7 miljoen uit de 'Woningbouwimpuls' van het Rijk voor de ontwikkeling van betaalbare nieuwbouwwoningen in het programma van het Stationskwartier. De andere ontwikkelingen liggen ook op schema. Zo zijn er zo'n 400 woningen geprogrammeerd in Noordoevers en verwachten we 200 extra woningen toe te voegen via de gebiedsontwikkeling in Noord. Verder zijn we ver met het ontwikkelen van kleinere woningbouwlocaties zoals Euryza, Van 't Hoff, Buizerdstraat en enkele locaties in Heerjansdam. We liggen met de 3.100 geprogrammeerde woningen ruim op schema om de 1.400 woningen die nodig zijn om de autonome behoefte te realiseren en een deel van de groeiambitie. Bij het toevoegen van meer woningen dan de autonome behoefte moeten we het absorptievermogen van de markt goed in de gaten houden. Daarbij is het goed om te realiseren dat er in de afgelopen 20 jaar gemiddeld 78 woningen per jaar aan de voorraad toegevoegd zijn. Het huidige tempo ligt fors hoger.

Lokale en regionale PALT-afspraken

Een belangrijke afspraak in de Lokale PALT-afspraken 2018-2023 is de afbouw van 600 sociale huurwoningen onder de tweede aftoppingsgrens. Op 6 oktober 2020 hebben de

woningcorporaties aangegeven dat zij inmiddels een afname van 412 woningen hebben gerealiseerd. Dit is deels gerealiseerd door herstructurering en deels door huurbeleid en huurharmonisatie.

Zwijndrecht heeft in de Drechtsteden het grootste percentage (goedkope) sociale huurwoningen. Dit leidt tot een eenzijdige bevolkingssamenstelling. Tegelijkertijd werkt de gemeente Zwijndrecht eraan om nieuwe woningen in het middeldure- en dure segment toe te voegen. Dat draagt in gezamenlijkheid bij aan het versterken van de sociaaleconomische structuur, leefbaarheid en samenlevingsparticipatie van bewoners in Zwijndrecht. Verder blijft de gemeente Zwijndrecht zich in de regio inspannen om zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau de buurtgemeenten op te roepen om meer woningen in het goedkopere sociale segment bij te bouwen.

Behalve de samenstelling van de sociale woningvoorraad speelt ook de verduurzaming van de sociale woningvoorraad een grote rol in de PALT-afspraken. Zo concretiseren corporaties hun koplopersrol in de uitvoering van de Stimulering Aardgasvrije Huurwoningen-projecten. Naast het aardgasloos maken van de woningvoorraad gaan de corporaties door met het beperken van de energievraag, zoals het isoleren van de woningvoorraad.

2.1.3 Impact Coronacrisis op het thema

De gevolgen van de coronacrisis voor de woningmarkt zijn (op langere termijn) onzeker. Feit is dat het coronavirus invloed heeft op iedereen, op elke branche en dus ook op de huizenmarkt. Duidelijk is ook dat het onderliggende tekort aan woningen (crisis op de woningmarkt) overeind blijft en dat het zaak blijft om de woningbouwproductie in Zwijndrecht op te voeren. De plannen/noodzaak om uiteindelijk ruim 4.900 woningen toe te voegen en te komen tot meer variatie (verandering) in de woningvoorraad en daarmee tot een evenwichtigere samenstelling van de bevolking blijven overeind. In de woningbouwplannen is bouwen voor doorstroom een belangrijk element, zo zet het toevoegen van 1 woning een langere verhuisketen in gang. De afgelopen drie jaar heeft u een trendbreuk veroorzaakt. Zwijndrecht staat weer in de steigers, de planvoorraad/woningbouwproductie is fors opgevoerd. Het is nu een kwestie van volhouden en doorpakken!

De Nederlandse woningmarkt is nog steeds oververhit. De huizenprijzen zijn nog altijd historisch hoog en de verkooptijden erg kort. Het grote woningtekort in Nederland heeft een prijsopdrijvend effect. Ook de lage rente, die lenen goedkoop maakt, stimuleert de vraag naar koopwoningen. Dit alles zorgt ervoor dat er huishoudens zijn die het risico lopen op hoge schulden. Bij een prijscorrectie op de huizenmarkt kunnen nieuwe kwetsbare groepen van huishoudens met hoge schulden onder water komen te staan. Mede door de steunpakketten heeft de coronacrisis nog geen invloed gehad op de woningmarkt. Normaliter kan een (economische) crisis een prijsdaling op de woningmarkt in gang zetten. Door de steunpakketten, kregen veel werknemers hun loon doorbetaald. Een doorbetaald loon of stabiel inkomen uit eigen bedrijf betekent dat huishoudens hun hypotheek kunnen blijven betalen. Dit vermindert het risico op gedwongen verkopen. Bovendien zorgt behoud van inkomen ervoor dat de vraag naar woningen niet daalt.

Prijsstijging bouwmaterialen

De prijzen van bouwmaterialen zoals hout, ijzer en kunststof zijn de laatste tijd flink gestegen. Voor de prijsstijging van bouwmaterialen zijn verschillende oorzaken. Hierover bent u met een aparte brief geïnformeerd. Elke crisis biedt ook nieuwe kansen. Schaarste aan nieuwe materialen geeft nu juist extra stimulans voor hergebruik van materialen en circulair bouwen. De verkrijging van gebruikte materialen met een voldoende kwaliteitsniveau is in de regel vooralsnog arbeidsintensief. Met hogere prijzen voor nieuwe materialen wordt deze keuze aantrekkelijker.

2.2 Bestrijding van armoede

2.2.1 Inleiding

De raad heeft in het raadsprogramma "Krachtig Zwijndrecht" een stevige ambitie opgenomen om het aantal inwoners dat in armoede leeft te verminderen. Voor een periode tot en met het jaar 2022 heeft uw raad hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld. In 2019 is het Deltaplan aanpak Armoede voorbereid in bijeenkomsten met partnerorganisaties, de raad en de ambtelijke organisatie. In oktober 2019 is het Deltaplan aanpak Armoede door uw raad vastgesteld met daarin vijf uitvoeringslijnen, die met elkaar samenhangen en tot resultaat leiden voor onze inwoners.

We werken hiermee aan het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden, het verzachten van de effecten, het bereiken van (kwetsbare) inwoners, het vergroten van financiële expertise bij professionals en het inspelen op nieuwe behoeften als gevolg van de coronacrisis. Het doel is dat meer mensen uitstromen uit een uitkering en dat we werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen. Daarnaast hebben we met de middelen die we daarvoor van het rijk ontvingen extra geïnvesteerd in het voorkomen van achterstanden in het onderwijs, vergroten van deelname aan sport- en cultuuractiviteiten en goede zorg op het goede moment.

In het volgende hoofdstuk (onderdeel 2.2.2) gaan we in op de resultaten per uitvoeringslijn. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen we ook naar de [Rapportage stand van zaken uitvoering Deltaplan aanpak Armoede 2019-2022](#), die in het voorjaar 2021 aan de raad is aangeboden.

2.2.2 Belangrijkste ontwikkelingen mei 2020 – heden

Bouwen aan een infrastructuur om duurzaam armoede te kunnen ontgroeien

In de periode na de vaststelling van het Deltaplan is gebouwd aan een infrastructuur waarbinnen we mensen duurzaam uit de armoede willen krijgen. We zagen dat de inzet van verzachtende maatregelen de ruimte creëert die nodig is om te kunnen werken aan lange termijnperspectief. Denk bijvoorbeeld aan het werken volgens de principes van stress-sensitieve dienstverlening. De geïntensiverde samenwerking tussen organisaties én de opgebouwde vertrouwensrelaties met inwoners blijken belangrijke voorwaarden om inwoners tijdig in beeld te hebben en op hun behoeften aan te kunnen sluiten. Ook wordt duidelijk dat de aanpak een proces is van een lange adem en de resultaten van de verschillende interventies, in veel gevallen, pas na enige jaren zichtbaar worden. Zo voorkomt vroegsignalering van betalingsachterstanden schulden over 4 jaar (of later). Kinderen die nu opgroeien in armoede een duurzaam perspectief bieden, vraagt enerzijds om het realiseren van bestaanszekerheid in het gezin/huishouden en anderzijds het investeren in de ontwikkelkansen van de kinderen zelf (bijvoorbeeld door middel van voor- en vroegschoolse educatie en investeren in dyslexiezorg).

We dragen hiermee bij aan gelijke kansen. Met de Banenambitie vanuit de Groeiagenda sturen we op meer aanbod van banen voor werkende armen en mensen langs de kant van de arbeidsmarkt, zodat zij een stap in hun carrière kunnen zetten. We doen dit door afspraken te maken met ondernemers (bestaande en ondernemers die zich nieuw in Zwijndrecht willen vestigen), samen met de SDD, het WSP, Baanbrekend Drechtsteden en UWV. Zie 3.2 Economie (versterken)

De effecten van deze inzet gaan we zien als deze generatie kinderen is opgegroeid. Effecten zoals minder uitkeringen en betere resultaten op school worden wél op kortere termijn zichtbaar. Voor het deel van de inzet die gericht is op het voorkomen van armoede, is het resultaat niet eenvoudig uit te drukken. Wel kunnen we zien of er veranderingen plaatsvinden in de instroomcijfers van nieuwe personen in uitkeringen of schuldhelpverlening. De coronacrisis heeft hier echter een grote rol. Zie 2.2.3 Impact coronacrisis.

Kortom: van het zaaiwerk dat mogelijk is gemaakt met het Deltaplan aanpak Armoede zijn de eerste vruchten al zichtbaar en is er een goede infrastructuur opgebouwd; de oogst gaat over de grens van de raadsperiode heen.

Zichtbare effecten vanuit de uitvoeringslijnen van het Deltaplan aanpak Armoede

De volgende effecten van de aanpak worden zichtbaar als we de resultaten van de uitvoeringslijnen bij elkaar brengen:

- Met de betrokken partners van het Deltaplan is gebouwd aan een infrastructuur waarbinnen we mensen duurzaam uit de armoede willen krijgen. In de coronacrisis bleek dat er een stevige basis van samenwerking tussen partners is gelegd, waardoor het mogelijk is om mee te bewegen met de ondersteuningsbehoefte van (nieuwe) groepen inwoners, door snel samen te schakelen en projecten aan te passen op wat het meest nodig is;
- De koers die Zwijndrecht met het Transformatieplan heeft uitgezet binnen de regionale ontwikkelingen in het sociaal domein, leveren betere mogelijkheden om een op maat aanpak voor onze inwoners en ondernemers vorm te geven, vooral samen met de SDD;
- Een aanzienlijk deel van de inzet vanuit het Deltaplan is gericht op vroegsignalering en het voorkomen van armoede. Met verschillende projecten komen we in een veel eerder stadium in contact met inwoners, waardoor we op termijn grotere financiële (en andere) problemen kunnen voorkomen. We zien dit als één van de belangrijkste inzichten van de afgelopen periode: een goed functionerende infrastructuur voor vroegsignalering is de basis van een effectieve preventieve aanpak;
- Voor een zeer kwetsbare groep inwoners blijkt een persoonlijke benadering essentieel. Voor hen is een vertrouwd gezicht en gekend worden belangrijk om problemen bespreekbaar te (durven) maken en stappen te zetten;
- We krijgen via de projecten een duidelijker beeld van wat (groepen) inwoners aan ondersteuning nodig hebben waar het gaat om financiële problemen, armoede en aanverwante problemen. Denk aan de Sociaal Scout, Samen Sneller Schuldenvrij en het TOZO project waar ZZP'ers (werkende armen) in beeld komen;
- Duurzaam uit armoede komen is een proces van een lange adem en de resultaten van de verschillende interventies zijn in veel gevallen pas zichtbaar na enige jaren. *Zie 'Bouwen aan een infrastructuur om duurzaam armoede te kunnen ontgroeien'*;
- Het nog gericht vinden en volgen van de doelgroep(en) van het Deltaplan aanpak Armoede in Zwijndrecht aan de hand van beschikbare data, als onderdeel in het dashboard Sociaal domein. Hiermee verwachten we de resultaten en effecten van onze inzet preciezer te kunnen volgen op korte en langere termijn. Wat ons helpt om onze aanpak aan te scherpen en bij te sturen waar nodig;
- Een belangrijke ambitie van het raadsprogramma is gerealiseerd met de uitbreiding van het aantal participatieplekken van 80 naar 160. Ruim 200 inwoners hebben in 2020 gebruik kunnen maken van deze plekken. Hierdoor kunnen meer inwoners van Zwijndrecht meedoen in de maatschappij, zoals uw raad dat voor ogen heeft. De persoonlijke benadering is één van de kernkwaliteiten van de werkwijze van Leerwerkbedrijf Zwijndrecht Werkt. Met de overheveling van de regie op het beleid en de uitvoering van de participatieplekken van de regio naar lokaal willen we deze kwaliteit behouden en borgen.

2.2.3 Impact Coronacrisis op het thema

In de startfase van het Deltaplan is een stevige basis van samenwerking tussen partners gelegd. Hierdoor was het mogelijk om tijdens de coronacrisis flexibel mee te bewegen met waar hulp 't meest nodig is. Door snel samen te schakelen, projecten aan te passen en voor (nieuwe) groepen inwoners te organiseren wat zij nodig hebben. Denk bijvoorbeeld aan de geïntensiveerde aanpak TOZO, de koppeling met het project Samen Sneller Schuldenvrij, het bieden van laptops voor thuisonderwijs en het organiseren noodopvang voor kinderen uit kwetsbare huishoudens.

De coronacrisis heeft zeker voor de aanpak van armoede en de uitvoering van de Economische Agenda/Groeiagenda consequenties. De werkgelegenheid lijkt zich weer gunstig te ontwikkelen, maar we zijn nog niet zover dat we ons in een stabiele situatie bevinden. Er worden nog steeds periodiek maatregelen getroffen, waarvan de (economische) impact voor ondernemers en werknemers in de ene sector groter is dan in andere sector. Ook matcht, net als voor de corona-periode, de vraag in de groeisectoren niet altijd met het bestaande aanbod van werkzoekenden.

2.3 Welzijn en zorg

2.3.1 Inleiding

Binnen het programma Welzijn en Zorg werken we integraal aan onze taken op het gebied van Wmo, Participatiewet en Jeugdwet, waarbij de inwoner centraal staat en voorzieningen zo dicht mogelijk bij onze inwoners georganiseerd zijn.

We werken aan:

- Een gezonde basis voor iedereen.
- Zorg en ondersteuning wanneer dat nodig is.
- Doorbraken wanneer het systeem van ondersteuning en zorg geen uitkomst biedt voor inwoners.

Hieronder gaan we kort in op deze drie onderdelen van de piramide. In het overzicht onder het kopje "welzijn en zorg – stand van zaken" gaan we vervolgens verder inhoudelijk in op wat we hebben gedaan om onze doelstellingen uit het raadsprogramma te realiseren.

Gezonde basis voor iedereen

Doel is om voor alle inwoners van Zwijndrecht een gezonde basis te realiseren, waarbij hooguit informatie, advies en lichte ondersteuning nodig is om prettig te kunnen leven en zich te kunnen ontwikkelen. Een gezonde gemeente vraagt een brede samenwerking met inwoners en maatschappelijke organisaties in Zwijndrecht. En voor een gezonde basis is het essentieel om verantwoordelijkheid te nemen in alle beleidsterreinen. Niet alleen in het maatschappelijk domein, maar bijvoorbeeld ook van groen tot de gebouwde omgeving. Vanuit het raadsprogramma is gewerkt aan een stevig preventief veld in Zwijndrecht met interventies als: voor- en vroegschoolse educatie, de aanpak van laaggeletterdheid, de aanpak van eenzaamheid, het deltaplan armoede, de inzet van sport en kunst en cultuur als middel om inwoners mee te laten doen en woonzorg voorzieningen voor kwetsbare inwoners.

We zijn in 2020 gestart met een lokaal sport- en beweegakkoord en ondanks de coronapandemie is er veel in gang in gezet, zij het op aangepaste wijze bij sommige ambities. Sport is meer dan bewegen en zo belangrijk, dat zien wij nog meer in deze corona periode. Het is een basis voor gezondheid, mentale weerbaarheid, sociale activiteiten, vorming en zorgt voor een veilige omgeving. Iedereen kan meedoen.

Zorg en ondersteuning wanneer dat nodig is

Doel is om voor inwoners van alle leeftijden die (tijdelijk) ondersteuning en zorg nodig hebben, deze dichtbij en integraal te organiseren. Vanuit het raadsprogramma is geïnvesteerd in de realisatie van een sociaal wijkteam (0-100) dat zich richt op het bieden of coördineren van integrale ondersteuning voor individuele inwoners en huishoudens. Principes als normaliseren en knippen uit het systeem zijn hierbij leidend geweest. Met een centrale, laagdrempelige toegang voor iedereen en een integrale aanpak van de vraag van de inwoner. Begin 2020 is een transformatiemanager samen met het team en

de gemeente aan de slag gegaan met de opdracht om de ambities van het Transformatieplan te vertalen naar nieuwe werkwijzen in het team, de afspraken die daarvoor nodig zijn met ketenpartners te initiëren en aan te scherpen wat de gemeente te doen heeft om de gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. Dit heeft vorm gekregen in een gezamenlijke ontwikkelagenda van het wijkteam en de gemeente en proeftuinen waarvan professionals van het wijkteam onderdeel zijn, evenals de zorgmariniers van de gemeente en de professionals van de SDD. Dit heeft geleid tot een stevige toegang en basis om de komende jaren verder door te ontwikkelen.

Vanuit het raadsprogramma zijn op het gebied van zorg en ondersteuning ook specifieke thema's, zoals een stevige aanpak om kindermishandeling te bestrijden, gerealiseerd. In de tabel in de bijlage leest u terug wat we hiervoor hebben gedaan.

Het systeem of er dwars doorheen

Soms biedt het systeem van ondersteuning en zorg voor inwoners of huishoudens geen uitkomst in hun specifieke situatie. Het gaat dan vaak om huishoudens met problematiek op meerdere levensdomeinen tegelijkertijd, waarbij meerdere (hulpverlenings-)organisaties betrokken zijn die ieder vanuit hun eigen koker redeneren en handelen. Dan is het nodig om de beperkingen van het systeem te doorbreken en ervoor te zorgen dat inwoners worden geholpen bij het duurzaam oplossen van problemen. Medio 2019 is de eerste Zwijndrechtse zorgmarinier gestart, die niet alleen op casusniveau het verschil maakt, maar ook de belemmeringen die zij in het systeem tegenkomt in kaart brengt (bijvoorbeeld rond samenwerking, beleid en uitvoering). Die belemmeringen proberen we vervolgens samen met de betrokken organisaties weg te nemen. Sinds de inzet van de zorgmariniers zijn doorbraken gerealiseerd in complexe casussen en door het geleend gezag van de zorgmarinier in te zetten lukt het opschalen vaak sneller, deze snelheid is winst in veel casuïstiek. Veel van onze samenwerkingspartners zien dat gemeente Zwijndrecht lokaal, regionaal en landelijk ingangen heeft om snel te kunnen schakelen en casussen snel op te kunnen pakken. Door de deelname van de zorgmariniers aan verschillende werkgroepen en overlegtafels zijn zij zichtbaar en benaderbaar voor de ketenpartners. Er zijn inmiddels in 297 casussen doorbraken (klein én groot) gerealiseerd en inwoners begeleid die vastliepen in het systeem.

2.3.2 Introductie en uitvoering van het Transformatieplan Sociaal Domein

We willen dat iedereen in Zwijndrecht tot zijn recht komt en deel kan nemen aan de maatschappij. Daarom is het noodzakelijk om inwoners echt centraal te stellen in alles wat wij doen als overheid en als maatschappelijke partners. Het is daarin belangrijk dat we ervan uitgaan dat iedereen in zijn of haar leven hobbels en uitdagingen tegenkomt en dat de meeste mensen veerkrachtig genoeg zijn om daaraan (met of zonder hulp van hun omgeving) het hoofd te bieden. Daar waar iemand die veerkracht niet (meer) heeft en zorg en ondersteuning nodig heeft moet dit laagdrempelig zijn, dichtbij en simpel georganiseerd. Ondanks de logica van de keuzes voor de inrichting en uitvoering in het verleden zagen we dat inwoners van Zwijndrecht niet altijd de zorg en ondersteuning kregen die zij nodig hadden. Ook gingen we in de uitvoering vaak voorbij aan de veerkracht van onze inwoners. Mede daardoor is de vraag naar zorg en de daarmee gepaard gaande kosten explosief gestegen. Om hierin verandering te brengen moeten we lokaal aan het roer zitten, directer kunnen sturen op de toegang tot zorg en ondersteuning en zelf gaan over de beleidskeuzes en financiële keuzes in het sociaal domein. Daarom is in 2020 het "Transformatieplan Sociaal Domein – We zijn ervan en doen het samen" vastgesteld door uw gemeenteraad. Langs onderstaande vier sporen werken we aan de transformatie van ons sociaal domein:

Lokaal stellen van de inhoudelijke en financiële kaders in het Sociaal Domein (primaat lokaal)

Sturen op en verbreden van transformatie

Doorontwikkelen 0 – 100 aanpak en 1 Loket (VIVERA Sociaal Wijkteam)

Werken aan balans in de buurten (evenwichtiger woningbestand, fijn wonen)

Met de uitvoering van het Transformatieplan wilden we het volgende bereiken:

- Zorgen dat inwoners de zorg en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben (naast inwoners staan);
- Duurzaam grip op de explosief groeiende vraag naar zorg en ondersteuning en de daarmee gepaard gaande kosten;
- Lokale integrale afweging van beleid en financiën (herstel bestuurlijke legitimatie);
- Normaliseren, lichtste interventie met het grootste effect, preventie eerst;
- Komen tot 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur (integrale aanpak);
- Komen tot 1 overheid, 1 toegang voor inwoners (geen versnippering meer in de uitvoering);
- Kleinere menukaart (nieuw en overzichtelijk zorglandschap)

Op alle vier de sporen hebben we stevige stappen gezet en zijn resultaten behaald. Een deel hiervan leest u terug in de tabel "Stand van zaken Welzijn en Zorg" in de bijlage. Er is gebouwd aan een fundament in Zwijndrecht om bovenstaande doelen te bereiken. Met de inrichting van de nieuwe GR Sociaal per januari 2022 ligt het primaat voor het sociaal domein weer lokaal en gaan we keuzes maken die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen. We gaan stevig verder met de transformatie door te sturen op inhoud, financiën én op wat er in de spreekkamer gebeurt (normaliseren, financieel bewustzijn).

Het VIVERA Sociaal Wijkteam (0 – 100 team) staat en de verschillende proeftuinen leiden tot verdere verbetering van de integrale aanpak voor huishoudens en de samenwerking tussen onze partners. Professionals van Stichting Jeugdteams en de Sociale Dienst Drechtsteden sluiten lokaal aan bij het wijkteam en de opbrengsten van de proeftuinen die we samen met hen uitvoeren worden gemeen goed in onze werkwijze in Zwijndrecht. De transformatie die we hebben ingezet verbreden we naar het onderwijs, de kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, welzijnswerk en de huisartsen. Met hen maken we samenwerkingsafspraken die bijdragen aan de doelstellingen uit het transformatieplan.

2.3.3 Impact Coronacrisis op het thema

De gevolgen van de Coronacrisis waren in de tweede helft van deze raadsperiode voor iedereen voelbaar en zichtbaar. Onderdelen van het raadsprogramma kregen in deze periode anders vorm en de prioriteiten werden anders. Ook onze rol als lokale overheid kreeg een andere invulling met als doel zichtbaar en benaderbaar te zijn voor onze inwoners. In de tabel "stand van zaken Welzijn en Zorg" zijn de effecten op specifieke onderdelen van het programma meegenomen.

Veranderingen in het ondersteunen van kwetsbare groepen

We maakten ons vooral zorgen over de kwetsbare groepen in de samenleving. Daarom hebben we een vinger aan de pols gehouden bij inwoners en bij alle partijen die bij hen betrokken zijn. Zo was het mogelijk om zo vroeg mogelijk te signaleren waar het niet goed ging en daarop in te spelen.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Tijdens de lockdowns moesten kinderen en volwassenen langdurig met elkaar in een beperkte ruimte leven. Betrokken (jeugd)hulpverleners, kinderopvang en scholen hebben huishoudens waar veiligheid een issue was extra in de gaten gehouden. Voor kinderen in deze gezinnen is noodopvang geregeld. Er zijn huisbezoeken afgelegd wanneer het niet lukte om contact te leggen.

Ook voor mensen met weinig sociale contacten of mensen die zich eenzaam voelden heeft Corona veel impact gehad. Georganiseerde activiteiten waren voor hen iets om naar uit te kijken. Er is in die periode een lokale telefoonlijn opengesteld voor mensen met vragen en voor mensen die om een praatje verlegen zaten of behoefte hadden aan een luisterend oor. Daarnaast zijn we met de partners van de Buurtaanpak de wijken ingegaan om deur aan deur te vragen "Hoe gaat het met u" en polshoogte te nemen.

Lokaal interventieteam

Onder regie van de zorgmarinier heeft een lokaal interventieteam zich gebogen over crisissituaties in Coronatijd. Hierbij waren de woningbouwcorporaties, GGZ-hulpverlening, politie, Dienst Gezondheid en Jeugd (inclusief Veilig Thuis), het VIVERA Sociaal Wijkteam en de gemeente betrokken.

In deze periode werden nog sneller dan anders doorbraken gerealiseerd omdat betrokkenen snel wilden handelen en vooral wilden doen wat nodig was voor de huishoudens waar een crisissituatie was ontstaan. De leermomenten uit deze periode nemen we mee in onze reguliere aanpak.

2.4 Veiligheid en leefomgeving

2.4.1 Inleiding

In het raadsprogramma komt het belang van een prettige leefomgeving terug. De buitenruimte is een belangrijke bepaler van de identiteit van Zwijndrecht en bepaalt dus ook de aantrekkelijkheid van Zwijndrecht als woongemeente. In het raadsprogramma is opgenomen dat er structurele maatregelen moeten komen die tot verbetering leiden van de kwaliteit van onze leefomgeving en die ruimte bieden voor verdere ruimtelijke ontwikkelingen.

De leefomgeving moet schoon, heel en veilig zijn. We besteden daarom veel aandacht aan het beheren en onderhouden van onze elementen in de buitenruimte. De kwaliteitsniveaus hebben we met elkaar afgesproken in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte. Ons groen staat regelmatig in de spotlights. Het is niet alleen mooi, maar dient veel verschillende doelen. Denk daarbij aan de thema's identiteit, gezondheid, leefbaarheid, klimaat en biodiversiteit. We stimuleren daarom ook inwoners hun tuinen te vergroenen. De afgelopen jaren is de openbare ruimte steeds meer als instrument gezien om beleidsdoelstellingen mee te behalen. Met het uitvoeren van investeringsprojecten hebben we de mogelijkheid een deel van de buitenruimte opnieuw in te richten. Bij zo'n herinrichting komen alle aspecten van een prettige leefomgeving terug. Naast de eerdere genoemde thema's gaat het daarbij ook om veiligheid en mobiliteit.

2.4.2 Belangrijkste ontwikkelingen mei 2020 – heden

Met het uitvoeren van investeringsprojecten maken we Zwijndrecht mooier

Op verschillende plekken in Zwijndrecht vervangen we wanneer nodig asfalt, verharding, groen, riolering, lichtmasten, bruggen en beschoeiing. Zo houden we alle wijken prettig leefbaar. Drie investeringsprojecten krijgen veel aandacht: de buitenruimte rondom winkelcentrum Walburg, het opknappen van entreegebied Veerplein en de Jeroen Boschlaan. De werkzaamheden bij winkelcentrum Walburg zijn in afrondende fase en de werkzaamheden aan het Norderstedtplein zijn in volle gang.

Het definitief ontwerp voor het Veerplein is in september 2020 vastgesteld door uw gemeenteraad. In mei 2021 is krediet vrijgegeven voor de start van de werkzaamheden Nieuwstraat, Maasplein/de Werf en Ringdijk. De start van de werkzaamheden staat gepland voor begin 2022. De werkzaamheden aan en rond de Ringdijk worden uitgevoerd in het open seizoen (tussen 1 april en 1 oktober 2022). De werkzaamheden aan de kade starten na de zomer 2022.

Bij de aanpak van de Jeroen Boschlaan is gekozen voor een duurzame invulling. Er wordt niet alleen anders met regenwater omgegaan maar ook is het groenplan gericht op meer biodiversiteit waarin het prettig verblijven is. Dit draagt bij aan verschillende klimaatdoelstellingen, zoals het tegengaan van hittestress en voorkomen van wateroverlast.

Overkapping A16, Goederenvervoer

Voor de lobbydossiers rondom de ondertunneling van de A16 en de dedicated goederenlijn is er in 2021 budget ter beschikking gesteld door uw raad om een onderzoek te verrichten naar de (on)mogelijkheden hiervan. Beide dossiers hebben grote potentie voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Zwijndrecht wanneer deze infrastructuur ondergronds Zwijndrecht zal passeren. We

werken in dit onderzoek nauw samen met de gemeente Dordrecht en hebben overleg met de Brabantse steden. Daarnaast is er een klankbordgroep waar vertegenwoordigers van het ministerie van I&W, provincie Zuid-Holland, ProRail en het Havenbedrijf Rotterdam aanwezig zijn om de (tussentijdse) resultaten te voorzien van feedback.

Om dergelijke grote inpassingen te rechtvaardigen is draagvlak nodig bij omliggende buurgemeenten en andere overheden, met samenwerkingen en klankbordgroep proberen we dit te realiseren.

Belangrijke verschuivingen in veiligheidsdomein

We zien in onze samenleving een toename van drugscriminaliteit met als gevolg meer excessief geweld, ondermijning en negatieve invloed op wijken en jeugdigen. Door de combinatie van omvangrijke criminele vermogens en toegang tot zware geweldsmiddelen oefenen drugscriminelen invloed uit op maatschappelijke sectoren en druk op de samenleving. Denk hierbij aan de twee ernstige incidenten waar Zwijndrecht medio 2021 mee te maken heeft gehad. Dit is niet alleen ongewenst, het vormt ook een direct gevaar voor onze samenleving.

Daarnaast zien we dat de digitale criminaliteit steeds meer oprukt en onze samenleving raakt. Denk hierbij aan helpdeskfraude, de "vriend- in- nood- fraude", aan- en verkoopfraude (geldezels), senioren die digitaal worden belaagd.

Bovenop de hiervoor genoemde thema's constateren we dat de aanpak op het snijvlak van zorg en veiligheid steeds belangrijker wordt. We willen als gemeente iets betekenen in de persoonlijke levenssfeer van mensen en daarbij moeten we oog houden voor hun veiligheid. Denk hierbij aan de aanpak van verwarde personen, aan de nazorg voor ex-gedetineerden, aan jongeren die voor problemen zorgen, aan huiselijk geweld, allemaal zaken die kunnen leiden tot maatschappelijke onrust en vergroting van het onveiligheidsgevoel bij onze inwoners.

2.4.3 Impact coronacrisis op het thema

Openbare ruimte

Gedurende de coronacrisis hebben we gezien wat het belang is van een prettige leefomgeving voor onze inwoners. Als gevolg van de coronamaatregelen zijn inwoners steeds aangewezen geweest op onze gemeenschappelijke woonkamer, oftewel de openbare ruimte. We hebben gemerkt dat inwoners meer de waarde van hun leefomgeving zijn gaan inzien. Natuur- en recreatiegebieden zijn meer bezocht, maar ook de overige openbare ruimte is intensiever gebruikt. Het valt ons op dat inwoners zich betrokken voelen bij de openbare ruimte. Enerzijds zien we dat zij daar graag zelf wat in doen, maar ook hebben ze verwachtingen van de gemeente. De afgelopen jaren is een flink aantal speelplekken vernieuwd en dat wordt gewaardeerd. Ook worden coronamiddelen benut om bewegen in de openbare ruimte te stimuleren door beweegplekken te realiseren.

Forse inzet toezicht en handhaving

De coronacrisis vraagt veel van onze handhavers. Er wordt flink ingezet op het handhaven op de naleving van de maatregelen. Zo controleren de boa's in horecagelegenheden, supermarkten, winkels, buitensportaccommodaties en bij hotspots in de buitenruimte. Dit heeft de grootste prioriteit. Dit betekent ook dat andere handhavingsactiviteiten minder aandacht krijgen.

De beperkte boa-capaciteit is door de crisis nog duidelijker geworden. Door middel van de kadernota en begroting 2022 zijn middelen beschikbaar gesteld waarmee extra capaciteit wordt verworven. Boa's zijn in 2020 en 2021 vooral druk geweest met het controleren op naleving van de avondklok, sluiting van winkels, coronatoegangsbewijzen (ctb). De continue veranderende regelgeving vroeg en vraagt veel flexibiliteit.

In de samenleving is steeds minder draagvlak voor de coronamaatregelen en de controle daarop. Dit is te merken doordat er steeds meer weerstand is op het naleven van de coronamaatregelen en de controle daarop.

Effect op uitvoering aanpak ondermijning en kleine criminaliteit.

Landelijk zien we al dat de coronacrisis bepaalde uitwassen veroorzaakt in de samenleving. Denk aan diefstal of op andere illegale wijze verkrijgen van ondeugdelijke beschermingsmiddelen en deze tegen woekerprijzen doorverkopen aan zorginstellingen. Maar denk ook aan digitale criminaliteit of fraudeurs die bij mensen aanbellen om – onder het mom van de coronacrisis - binnen te komen en mensen geld afhandig te maken. Hoewel de fraudeur lastig bij zijn kraag te grijpen is, is het van belang om alert te blijven en elkaar te ondersteunen en te voorzien van informatie. We dienen alert te zijn bij de uitvoering van de tegemoetkoming aan ondernemers (de ToZo maatregelen). Daar waar geld te halen valt, ligt misbruik op de loer. Het RIEC heeft om ons te helpen een infographic gemaakt. Zo weten we waar we op moet letten bij het uitvoeren van de tegemoetkoming.

Het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma ondermijning kan op onderdelen vertraging oplopen door de Coronacrisis. Het organiseren van integrale controles is vanwege de 1,5 meter maatschappij niet mogelijk gebleken

3 Ondersteunende thema's

3.1 Duurzaam/circulaire energietransitie

3.1.1 Inleiding

Duurzaamheid, klimaatadaptatie en de energietransitie zijn essentieel om ons voor te bereiden op de toekomst. Dit zijn, samen met de omslag naar een circulaire economie, grote opgaven die door diverse beleidsterreinen heen werken. Denk aan wonen, vervoer, groen en wateropvang in onze leefomgeving. Ook biedt de energietransitie kansen op het gebied van bedrijvigheid en werkgelegenheid.

3.1.2 Belangrijkste ontwikkelingen mei 2020 – heden

Duurzaamheid en energiestrategie

Op het gebied van duurzaamheid en energietransitie hebben we de afgelopen periode grote stappen gezet. Het programma duurzaamheid is in 2021 vastgesteld. Op integrale wijze worden hierin de verschillende duurzaamheidsambities geborgd. Het laat de Zwijndrechtse aanpak van de thema's klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie zien. Voor het slagen van dit programma is communicatie (en inspiratie) essentieel. Daarom is de website Zwijndrechtgaatduurzaam.nl gelanceerd, samen met een duurzaamheidsnieuwsbrief.

In 2021 is de Regionale Energiestrategie vastgesteld. De RES 1.0 bevat het aandeel warmte en duurzame elektriciteit die de Drechtsteden kunnen bijdragen aan het landelijk doel. Naast beleid zijn er vanuit de energietransitie veel zaken in uitvoering gebracht of in ontwikkeling. Het gaat dan om de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, scholen, bedrijven en kantoren, sportverenigingen en de relatie tussen energie en armoedebestrijding. De gemeente heeft tevens het convenant klimaatadaptatief bouwen ondertekend. Dat is een belangrijke pijler in onze nieuwbouwambitie. We hebben een subsidie binnengehaald van de Rijksoverheid voor energiebesparing bij woningen (Regeling Reductie Energieverbruik Woningen). Samen met de woningcorporaties Trivire en Woonkracht10 is een selectie van huurwoningen aangeschreven. Deze huurders ontvangen een voucher voor met name kleine energiebesparende maatregelen. Daarnaast hebben we een grootschalige inkoopactie grotere energiebesparende maatregelen uitgevoerd en een buurtaanpak zuinig wonen in Walburg.

Transitievisie Warmte

Een ander belangrijk dossier is de "Transitievisie warmte". Een eerste concept is door uw raad al vastgesteld in 2019. In 2021 is de Transitievisie Warmte 2021 vastgesteld door uw raad. Het document geeft richting aan de overstap naar een aardgasvrij Zwijndrecht. Het warmtenet is voor veel buurten een aannemelijk alternatief. Een eerste kraal in het warmtenet is gerealiseerd met Koningshof. Deze wordt vanuit een tijdelijke warmtecentrale verwarmd. Samen met de woningcorporaties, HVC en Stedin dienden we in 2020 een aanvraag in voor de landelijke proeftuinregeling aardgasvrije wijken van het ministerie van BZK. Deze aanvraag hebben we niet toegekend gekregen. De woningcorporaties hebben wel de stimuleringsregeling aardgasvrije huurwoningen (SAH) toegekend gekregen om 1.347 woningen in Zwijndrecht aardgasvrij te maken door het ingrijpend renoveren en aansluiten op een warmtenet. We faciliteren de corporaties en HVC in dit traject, inclusief het zoeken naar een locatie voor de bron, een warmtecentrale (Thermische Energie uit Oppervlaktewater). We onderzoeken de mogelijkheid om meer gebouwen te kunnen aansluiten op het warmtenet.

3.1.3 Impact coronacrisis op het thema

Duurzaamheid, klimaatadaptatie en de energietransitie zijn essentieel om ons voor te bereiden op de toekomst. Het betreft hier een dossier dat (nog) volop in transitie is. De komende periode staat in het teken van het onderzoeken van wat de impact van de coronacrisis op dit dossier (inhoudelijk en financieel) is. De lange termijn doelstellingen uit het Parijse Klimaatakkoord blijven overeind, maar de fasering lijkt onder druk te komen. We zien daarbij in de samenleving en bij de rijksoverheid nog wisselende signalen. Het klimaatbewustzijn en de aandacht voor duurzaamheid neemt toe. Zo kwamen 170 wetenschappers met een manifest waarin de Coronacrisis werd gezien als *“Kans om radicale hervormingen naar een groene economie vorm te geven”*. Tegelijkertijd zien we dat nieuwe klimaatplannen van het kabinet zijn uitgesteld en uit de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) haar zorgen omdat veel projecten in de duurzame energiesector stilvallen. De komende tijd moeten we met elkaar onderzoeken wat die consequenties zijn, of onze focus anders moet na deze crisis en of onze doelstellingen (inhoudelijk en financieel) houdbaar zijn. Hiervoor is het goede gesprek met uw gemeenteraad nodig als de consequenties van de coronacrisis scherp zijn geworden.

3.2 Economie (versterken)

3.2.1 Inleiding

U heeft in het raadsprogramma aangegeven dat daadkrachtig ondernemerschap hard nodig is om de positie van Zwijndrecht te behouden en te versterken. Vanuit de Economische agenda werken we daarom met ondernemers in Zwijndrecht aan ons vestigingsklimaat waarin de ondernemende Zwijndrechtenaar ruimte en kansen krijgt. De lijntjes tussen gemeente en ondernemers zijn kort en voor ondersteuning en vragen kunnen ondernemers snel en makkelijk bij ons terecht. We werken eraan om ondernemers zo min mogelijk te belasten met gemeentelijke regels en beperkingen maar zoeken in aanvulling op standaardprocedures met hen samen naar maatwerk. Doel hiervan is om Zwijndrecht zo aantrekkelijk mogelijk te maken en houden voor ondernemers.

Daarnaast is de laatste tijd het economisch beleid op orde gebracht. U heeft het retail- en horecabeleid vastgesteld en de besluitvorming over de bedrijventerreinenstrategie volgt op korte termijn. Bij de totstandkoming hiervan zijn ondernemers nauw betrokken.

Tenslotte is een belangrijke doelstelling uit het raadsprogramma om ervoor te zorgen dat de "onderkant van de arbeidsmarkt" kan meedoen in Zwijndrecht. Het behalen van de ambitie van 160 participatieplekken heeft hieraan bijgedragen, dit in samenwerking met Leerwerkbedrijf Zwijndrecht Werkt, Sociale Dienst Drechtsteden en bijvoorbeeld het praktijkonderwijs in Zwijndrecht. Bedrijfsleven en onderwijs werken goed samen en we zoeken met elkaar naar mogelijkheden om de aansluiting op een reguliere baan voor jongeren en (langdurig) werklozen te verbeteren. We gebruiken daarvoor onder andere de mogelijkheden van Baanbrekend Drechtsteden. Door in samenhang interventies uit te voeren vanuit de Economische Agenda/ Groeiagenda en het Deltaplan Armoede zorgen we er ook voor dat meer mensen uitstromen uit een uitkering en dat we werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen.

3.2.2 Belangrijkste ontwikkelingen mei 2020 – heden

We blijven investeren in het 'rode looper traject'. Daarbij zijn verschillende bedrijven gefaciliteerd bij verplaatsing- en uitbreidingswensen en hebben verschillende bedrijven zich in Zwijndrecht gevestigd. Een toonaangevende vestiging is die van Oceanco, dat fors uitgebreid heeft door de faciliteiten van de Heerema Fabrication Group op het industrieterrein Groote Lindt over te nemen. Door proactief mee te denken en maatwerk te leveren is bij de overgang van het ene naar het andere bedrijf het stilvallen van de productie

beperkt gebleven tot één week. Men kon aan de slag terwijl vergunningen op orde werden gemaakt.

De herontwikkeling van het voormalige Loveld-terrein, dat nu de naam Pier 14 draagt, zal een forse impuls de werkgelegenheid geven. Ook in dit proces is intensief meegedacht en samengewerkt met de ontwikkelaar. Ook in gebiedsontwikkeling is deze aanpak terug te zien, zoals bij de herontwikkeling van winkelcentrum Kort Ambacht. Begin 2022 start de projectontwikkelaar NEOO hier met het opknappen van bestaande winkels. Aansluitend worden ondernemingen verplaatst en wordt gestart met de bouw van een supermarkt. De gemeente verzorgt de herinrichting van de buitenruimte.

Contact met en dienstverlening aan ondernemers

Verder is in algemene zin fors geïnvesteerd in het contact met de ondernemers. Via het accountmanagement zijn we actief in contact met lokale ondernemers en ondernemersverenigingen. Vanwege Corona zijn niet veel bedrijfsbezoeken geweest, maar er is op alternatieve manieren invulling gegeven aan verschillende dagen. Denk bijvoorbeeld aan 'Geef een compliment aan een ondernemer' voor de Dag van de Ondernemer.

Een mooi succes is verder dat het Ondernemersfonds Zwijndrecht wordt gecontinueerd. Ondernemers investeren gezamenlijk in wat voor hen belangrijk is, zoals parkmanagement, camerabeveiliging, sinterklaasintocht of braderieën. Vanuit het overkoepelende deel worden projecten ondersteund die voor alle ondernemers in Zwijndrecht van belang zijn, zoals de Olympiade en Binnenvaardagen maar ook het recent georganiseerde Politiek Café. De gemeente zelf was ook partner en heeft geïnvesteerd in deze drie events.

Nu het bedrijfsleven op bedrijventerreinen georganiseerd is en successen te zien zijn, verschuift logischerwijs de focus en inzet ook richting de detailhandelsgebieden. Ook het Bedrijven Investeringszone Groote Lindt wordt na een nieuwe draagvlakmeting gecontinueerd. Hiermee is de BI-zone in de periode 2021-2025 van kracht en gaan zij door met de activiteiten die een positieve bijdrage leveren aan de bedrijfsomgeving op Groote Lindt.

3.2.3 Impact Coronacrisis op het thema

Voor het bedrijfsleven heeft de coronacrisis met de verschillende lockdowns een enorme impact gehad. Dit betekende ook een verandering in hetgeen we als gemeente doen voor het bedrijfsleven.

Er is maximaal ingespeeld op de behoeften van het bedrijfsleven op het moment, zoals informatievoorziening via de website, nieuwsbrieven en persoonlijk contact. Dat laatste werd proactief gezocht door ondernemers telefonisch te benaderen. Er kwamen projecten zoals de digitale winkelstraat ZO Zwijndrecht, ontstaan vanuit de behoefte detailhandel en horeca een platform te geven en zicht- en vindbaar te zijn tijdens de lockdown. Ook de verbrede terrassen, het mogelijk maken van deze terrassen in de winter maar ook het mogelijk maken van tenten zijn daar voorbeelden van. Voor ZZP-ers en kleine ondernemers is de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers georganiseerd. Zij zijn hier actief persoonlijk bij betrokken.

Bij deze nieuwe activiteiten stonden de uitgangspunten van de economische agenda nog altijd centraal: "Het bedrijfsleven voldoende kansen bieden zich duurzaam te ontwikkelen en te excelleren; het bedrijfsleven als klant zo optimaal mogelijk bedienen: blijven investeren in het contact met en de relatie tussen bedrijfsleven en gemeente met als doel de samenwerking te versterken en te verbeteren en Zwijndrecht te profileren als gemeente waar het goed ondernemen is".

3.3 Voorzieningen (ontmoeting, sport en cultuur)

3.3.1 Inleiding

Goede voorzieningen zijn onmisbaar in een inclusieve samenleving en in een gemeente waarin het prettig wonen is. Het aanbod van voorzieningen draagt bij aan de aantrekkelijkheid van Zwijndrecht als woongemeente. We vinden het belangrijk dat voorzieningen dichtbij inwoners georganiseerd zijn. We blijven daarom investeren in voorzieningen en accommodaties in Zwijndrecht. We knappen accommodaties op en verduurzamen deze. Ook zijn nieuwe accommodaties in ontwikkeling; een nieuwe gymzaal en een nieuw zwembad.

3.3.2 Belangrijkste ontwikkelingen mei 2020–heden

Bouw gymzaal Heer Oudelands Ambacht

In 2015 besloot u een gymzaal in Heer Oudelands Ambacht te bouwen, op verzoek van leerlingen van de Develhoek. Na bezwaren van omwonenden is besloten de gymzaal verdiept te bouwen. In 2021 is gestart met de bouw. De nieuwe gymzaal zal in 2022 in gebruik worden genomen door twee basisscholen.

Vervanging zwembad De Hoge Devel

In 2020 is het ontwerpen en de bouw van het zwembad gegund en begin 2021 is hiervoor de overeenkomst ondertekend. Na ontwerpessies met gebruikers is uiteindelijk een definitief ontwerp vastgesteld. In september 2021 is gestart met de bouw. Naar verwachting opent het nieuwe zwembad in januari 2023.

3.3.3 Impact Coronacrisis op het thema

Verenigingsleven, sportakkoord en evenementen

Voor het Sportakkoord zijn door veel betrokken organisaties en verenigingen initiatieven aangedragen. Maar hoe staat het verenigingsleven er straks bij? En welke activiteiten kunnen we wel en welke kunnen we niet organiseren? Evenementen vinden geen doorgang tot juni. Niet alle evenementen zullen worden ingehaald, waardoor we Zwijndrecht hiermee niet op de kaart kunnen zetten. En hoe gaan evenementen er straks uit zien als we inderdaad een 1,5 meter maatschappij krijgen? En is dan nog meer inzet voor toezicht en handhaving nodig? Dit betekent iets voor de wijze waarop we hieraan invulling gaan geven en vraagt om het goede gesprek over wat wij hierin als overheid kunnen en willen betekenen.

Voorzieningen

Gedurende de coronacrisis is minder gebruik gemaakt van de gemeentelijke accommodaties. We hebben daarom bepaalde onderhoudswerkzaamheden naar voren gehaald. Nu kunnen werkzaamheden gedaan worden zonder dat gebruikers daar last van hebben. Voor de bouw van nieuwe voorzieningen is nog onduidelijk welk effect de coronacrisis gaat hebben op de te doorlopen aanbestedingen. We houden deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten.

Tegemoetkoming huurders accommodaties

In 2020 en 2021 hebben we ons proactief opgesteld richting (sport)verenigingen in de tegemoetkoming van huren. Al voordat bekend was dat het rijk sportverenigingen tegemoet zou komen in de huur van accommodaties middels de regeling Tegemoetkoming Verhuurder Sportaccommodaties (TVS-regeling) hebben wij een regeling getroffen waarbij ook de niet-sportverenigingen tegemoet zijn gekomen. Ook hebben we (sport)verenigingen zoveel als mogelijk gefaciliteerd met middelen als dranghekken en desinfectie. En het stimuleren van sporten op de accommodaties van een andere vereniging (als voorbeeld: binnensport naar buiten).

3.4 Mobiliteit

3.4.1 Inleiding

Goede mobiliteit en bereikbaarheid is essentieel voor de economische, sociale en culturele ontwikkeling van Zwijndrecht. De inzet vanuit het raadsprogramma is gericht op verduurzaming van de mobiliteit, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten. Niet alleen de overheid, maar ook de inwoners hebben een grote verantwoordelijkheid om bewust met mobiliteit om te gaan. We zetten daarom gericht in op een mobiliteitstransitie.

3.4.2 Belangrijkste ontwikkelingen mei 2020 – heden

Evaluatie GVVP en nieuw Parkeerbeleidsplan.

Zowel in het nieuwe parkeerbeleidsplan als in de evaluatie van het GVVP zijn verduurzaming van mobiliteit, het beter benutten en het optimaliseren van de bestaande infrastructuur en het beter verbinden van de verschillende vervoerssoorten als uitgangspunt genomen. We zetten in op een beweging van de auto naar wandelen en de fiets. In 2021 is een aantal keer met uw raad gesproken over het GVVP (waarvan het parkeerbeleidsplan onderdeel is). In december 2021 staat besluitvorming gepland.

3.4.3 Impact Coronacrisis op het thema

De afgelopen periode zijn forse stappen gezet op het mobiliteitsdossier. Conform uw raadsprogramma hebben wij ingezet op verduurzaming van de mobiliteit, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten. Dit is opnieuw vastgelegd in het geactualiseerde GVVP waar u in december 2021 over besluit.

De Coronacrisis heeft echter in eerste instantie primair stevige gevolgen voor het mobiliteitsdossier. Het Kennisinstituut voor Mobiliteit (KiM) heeft onderzoek verricht naar 'Gaaf het reizen voor werk en studie door COVID structureel veranderen?'

Daaruit blijkt dat structureel meer thuiswerken, hybride vergaderen en (in mindere mate) thuisonderwijs een dempend effect heeft op de verplaatsingen.

Er zijn wel ander type verplaatsingen die toenemen, zoals ommetjes in de pauzes van thuiswerkenden of winkelbezoek.

De aanpassingen als gevolg van de COVID-pandemie richten zich vooral op de spitsdrukke en OV-gebruik.

Zo verwacht het KiM het volgende dempende effect:

- Afgelegde afstand per trein: -3,9% tot -8,8%
- Afgelegde afstand per bus, tram en metro: -3,5% tot -8,1%.
- Afgelegde afstand per auto: -1,1% tot -3,6%.
- Voor de fiets en lopen wordt een licht versterkend effect verwacht.

De conclusie tot nu toe is dat mobiliteit na COVID niet zal dalen. Van het hele palet van vervoersmodaliteiten kan er worden gezegd dat er niet minder wordt gereisd, maar dat de afgelegde afstand minder snel toeneemt dan zonder COVID.

Bevolkingsgroei en economische groei zijn bijvoorbeeld factoren die juist zorgen voor meer mobiliteit.

We analyseren in Zwijndrecht de ontwikkelingen en consequenties hiervan. En blijven ook proberen kansen te benutten als gevolg van deze pandemie.

4 Overkoepelende thema's

4.1 **Stand van zaken overkoepelende thema's**

4.1.1 **Inleiding**

Met het opzetten van de toekomstvisie hebben we grote stappen gezet van beheer naar ontwikkel gemeente. Samen met partners uit de gemeente, het bedrijfsleven, de inwoners, zijn we het gesprek aangegaan over de inhoud van het raadsprogramma en de richting die we als Zwijndrecht op willen gaan. Vooruit! Was de boodschap. Maar wel passend bij de gemeente die Zwijndrecht nu is. Dat bleek ook uit de voorbereidende sessies die we hebben gehad met uw raad over de omgevingsvisie. En dat zien we terugkomen in de evaluatie van de hoofdthema's uit het raadsprogramma zoals die hiervoor is beschreven. Maar er blijven een paar belangrijke vraagstukken nog open staan voor de komende periode. Zoals de ontwikkelingen in de regio en hoe we hier als Zwijndrecht mee omgaan.

4.1.2 **Belangrijkste ontwikkelingen mei 2020 – heden**

De onderwerpen die werden aangestipt in de toekomstvisie zijn uitvoerig besproken tijdens de bijeenkomsten van de omgevingsvisie. Daaruit is een mooi document voorgekomen dat online geraadpleegd kan worden en wordt bijgewerkt zodra er nieuw beleid is vastgesteld. Er blijven daarbij een paar vraagstukken staan die we ook in de toekomst met uw raad goed moeten blijven bespreken. De relatie met bouwen en groen, ondernemers en mobiliteit (hoe krijgen we iedereen op de juiste plaats) en het beter oppakken van thema's als duurzaamheid en circulaire economie zijn er daar een paar van.

De laatste anderhalf jaar stonden ook in het teken van de transitie van de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (GRD) naar een GR-sociaal. We hebben vanuit Zwijndrecht via het Transformatieplan Sociaal Domein de versnippering van onze dienstverlening aan inwoners en de explosief stijgende kosten in het sociaal domein aangekaart. We willen naast onze inwoners staan en hen de zorg en ondersteuning bieden die ze nodig hebben. De wijze waarop we dat georganiseerd hadden droeg daaraan niet bij. We willen grip op inhoud, financiën en de spreekkamer. Met de inrichting van de GR-Sociaal gaan we lokaal weer over de financiële en inhoudelijke kaderstelling en kunnen we verder bouwen aan sturing en grip in het Sociaal Domein. Doel hiervan is een passend aanbod van zorg en ondersteuning en toegroeien naar een situatie waarin we met elkaar ook sommige uitdagingen en hobbels in het leven weer gewoon accepteren. De komende jaren zullen door deze ingezette koers in het teken staan van lokale kaderstelling (welke keuzes hebben we en wat zijn daarvan de gevolgen) en normaliseren (wat vinden we normaal in het leven en in de ontwikkeling naar volwassenheid).

Voor het ruimtelijk economisch domein werken we samen aan de groeiagenda onder de noemer "Smart Delta Drechtsteden". De benodigde samenwerkingsbijeenkomst is vastgesteld in 2020 en in november 2021 heeft de eerste kwartaalbijeenkomst plaatsgevonden. Deze kwartaalbijeenkomsten zijn er voor - en door de triple helixorganisaties uit de regio en zijn bedoeld om elkaar te inspireren, verbinden en te ontmoeten. Ze zijn de indirecte opvolger van de Drechttraad.

Tot slot is er in 2021 gewerkt aan een soepele overgang van de dienstverlening Service Centrum Drechtsteden, de Belastingdienst en het Ingenieursbureau Drechtsteden naar de gemeente Dordrecht. In de vorm van een samenwerkingsovereenkomst werken we de komende onverminderd voort aan het verbeteren van de dienstverlening intern in de regio.

De Groeiagenda bevat onze regionale ambitie op de onderwerpen bouwen en wonen, werk en economie, bereikbaarheid en mobiliteit en de energie transitie. In november 2021 is speciaal daarvoor een nieuwe regionale communicatielijn gelanceerd: Smart Delta Drechtsteden, Slim Samen Vooruit. De uitvoering blijft voor de gemeenten en ook hier hebben we als Zwijndrecht meters gemaakt. De

Spoorzone is inmiddels goed op dreef, de groenvisie is vastgesteld en wordt middels de integrale groencoalitie verder praktisch vormgegeven. De onderwerpen zijn voor Zwijndrecht van gezichtsbepalend belang en de resultaten zullen zeker in de komende jaren zichtbaar worden in het straatbeeld. De crisis heeft onze inzet richting inwoners ook doen veranderen. Zo kunnen inwoners nu digitaal aangifte doen van geboorte, zijn we als gemeente "Zichtbaar, Benaderbaar en Betrokken" en uit reacties van inwoners en bedrijven online blijkt dat dit positief wordt gewaardeerd.

We werken aan een visie op dienstverlening met daarin onze leidende principes als uitgangspunten (iedereen welkom, we werken samenlevingsgericht, zijn duidelijk in onze communicatie en producten/diensten zijn gemakkelijk aan te vragen). Dit doen we al. Maar we kunnen nog meer en moet beter. De visie op dienstverlening moet het uitgangspunt zijn van ons dagelijkse handelen, medewerkers de grondbeginselen hiervan kennen en ernaar gaan handelen, zodat het onderdeel van onze bedrijfscultuur wordt en onze manier van "dienst/service verlenen". Het moet in ons DNA komen, ons dienstverleningsDNA!

Tevens gaan we om de visie ook écht zichtbaar te maken en tot uiting te brengen het gemeentehuis transformeren tot "woonkamer van de Zwijndrechtse samenleving". We gaan het gemeentehuis inrichten als een klantgericht publieksgebouw wat voor iedereen toegankelijk is. Het gebouw moet warmte uitstralen. Uitstralen dat iedereen welkom is. In het gebouw worden alle (semi-) gemeentelijke diensten met fysiek klantcontact gehuisvest en daarnaast richten we het kantoor in als een aangename werkomgeving die samenwerking stimuleert, "activiteit-gericht" is, en ontmoeting en verbinding ondersteunt.

Het gemeentehuis moet niet alleen meer gezien worden als een verzamelplaats van onze medewerkers, maar als dé plek waar burgers, ondernemers, bestuurders, partners en ambtenaren elkaar ontmoeten en met elkaar in verbinding komen. Hier vinden de mooie gesprekken plaats. Hier ontstaat nieuwe energie, groei, en aandacht voor elkaar en nieuwe samenwerkingen. Hier is altijd een luisterend oor, hier ben je altijd welkom, hier ontstaat een gezamenlijk gevoel. Hier bestaat er de bevologenheid en dé passie om Zwijndrecht mooier en beter te maken.

4.1.3 Effect van de Coronacrisis op de overkoepelende thema's

Door de crisis zijn de collegeconferenties over de doorontwikkeling van de Drechtsteden op een laag pitje komen te staan. De eerste is voor eind juni gepland. Dat geeft ons de tijd om met elkaar in gesprek te blijven over hoe we samenwerking zien, zowel op sociaal domein als op de onderwerpen ruimtelijke ordening en economie.

Thema's als dienstverlening aan burgers en bedrijven hebben juist een duwtje in de rug gekregen. We moeten ervoor zorgen dat die ambitie wordt vastgehouden.

5 Ambities groeien door

De ambities van het raadsprogramma waren groot. Ze reiken ook verder dan het tijdsbestek van vier jaar. De kracht van het programma zit hem ook in het perspectief: we bouwen aan het Zwijndrecht van de toekomst. De maatschappelijke opgaven die in het raadsprogramma zijn opgenomen zijn voortdurend in ontwikkeling. Ons antwoord op deze opgaven moet dat ook blijven. Daarom kan een doorkijk naar de volgende raadsperiode niet ontbreken.

5.1 (Door)lopende vraagstukken per thema

Ook in deze paragraaf houden we de welbekende indeling in thema's aan. Per thema ziet u welke ontwikkelingen doorlopen naar de volgende raadsperiode.

Wonen

Een belangrijke afspraak in de Lokale PALT-afspraken 2018-2023 is de afbouw van 600 sociale huurwoningen onder de tweede aftoppingsgrens. Op 6 oktober 2020 hebben de woningcorporaties aangegeven dat zij inmiddels een afname van 412 woningen hebben gerealiseerd. Het doel van de afspraken is het versterken van de sociaaleconomische structuur, leefbaarheid en samenlevingsparticipatie van bewoners in kwetsbare buurten waar het prettig wonen is voor alle mensen. Hierover vinden op dit moment de jaarlijkse PALT-gesprekken plaats. De doelstelling is om voor de jaren 2022 – 2023 robuuste afspraken te maken over de ontwikkeling van de sociale woningvoorraad en de monitoring daarvan.

Bij het verder opvoeren van de planvoorraad en de woningbouwproductie (om te voldoen aan de ambitie) staan we voor een aantal grote uitdagingen. Eén daarvan is het absorptievermogen van de markt. We moeten scherp monitoren of we niet te veel woningen tegelijkertijd in de markt zetten en concurrentie tussen de verschillende gebiedsontwikkelingen in Zwijndrecht krijgen. Het wordt passen en meten en dat geldt ook voor de ruimte. De ruimte is in Zwijndrecht schaars en makkelijk te ontwikkelen binnenstedelijke gebieden zijn nauwelijks nog voorhanden. Bij het verder opvoeren van de planvoorraad zult u de woningbouwambitie moeten wegen aan andere ambities rondom bijv. de economische ontwikkeling en het buitengebied.

De daadwerkelijke realisatie is een kwestie van de lange termijn. Gebiedsontwikkelingen kosten veel tijd en we zetten maximaal in op versnelling.

Aanpak Armoede

In de komende periode zetten we nog extra in op het maximaal benutten van kansen en bundelen van krachten in de verbinding tussen economie en het (onbenut) arbeidspotentieel van inwoners van Zwijndrecht. Met het doel om participatie te stimuleren en armoede te bestrijden. Vanuit de gedachte dat dit het meest duurzame perspectief biedt voor volwassenen en kinderen die deel uitmaken van huishoudens in armoede, om armoede te ontgroeien.

Vanaf 2022 komt de regio op het beleid en de uitvoering van de participatieplekken van de SDD naar de lokale gemeenten. Dit biedt mogelijkheden om de participatieplekken en LZW nog verder te laten ontwikkelen. We stellen een lokaal (beleids)plan op voor wat we in Zwijndrecht willen bereiken met de participatieplekken en de doorontwikkeling van LZW van participatiebedrijf naar ontwikkelbedrijf. Aspecten die hierin o.a. terugkomen zijn het ontwikkelen en opleiden van de participanten en ketensamenwerking zowel op de ontwikkeling van de participanten als ondersteuning op andere leefgebieden. LZW werkt hiertoe o.a. samen met Yulius, Gemiva, de woningbouwverenigingen, het VIVERA Sociaal Wijkteam, Diverz, het praktijkonderwijs, DaVinci en de SDD.

Daarnaast gaan we aan de slag om een nieuw governance-model te ontwikkelen zodat de gemeente (als opdrachtgever) en LZW (als opdrachtnemer) nog beter in hun rol komen. Dit moet resulteren in een toekomstig bestendige en robuuste samenwerking.

Dashboard armoede: Samen met het Smart Data Center van het Onderzoekscentrum Drechtsteden en de SDD ontwikkelen we het eerste integrale dashboard sociaal domein. Gegevens van o.a. de SDD en Samen Sneller Schuldenvrij worden vanuit armoede ingevoegd in het dashboard. We zien ook veel kansen om informatie van bijvoorbeeld Stichting Leergeld en het wijkteam mee te nemen in het dashboard. Dit vraagt echter de nodige gesprekken, afsluiten van de noodzakelijke overeenkomsten en vervolgens het technisch vertalen van informatie in registratiesystemen naar het dashboard. Hierdoor gaat dit minder snel dan we vanuit de gemeente graag zouden zien en investeren we veel in betrokkenheid en samenwerking met partners. Wel hebben we het vertrouwen dat er steeds meer interesse voor ontstaat en we stapsgewijs tot een steeds completer set van beschikbare data komen.

Samenwerking met ondernemers

De samenwerking met ondernemers wordt steeds belangrijker. Daarvoor is wederzijds veel belangstelling. Niet alleen ten aanzien van de ontwikkeling van de ruimte voor bedrijven, maar ook ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen en de arbeidsmarkt-ontwikkeling.

In de aanloop naar de verkiezingen publiceerde de OndernemersVereniging Zwijndrecht haar verkiezingsmanifest, 'samen aan de bak'. In dit document reikt de vereniging de hand uit naar de gemeente. De gemeente heeft deze uitgestoken hand van harte aangepakt. Inmiddels zijn gesprekken over de uitwerking van projecten uit deze visie inmiddels gestart.

Welzijn en zorg

In het Lokaal Sport- en Beweegakkoord zijn zes ambities benoemd waarop we in Zwijndrecht actie willen ondernemen: 'Iedereen beweegt', 'Geef ruimte voor beweging', 'Bewegen is veilig', 'Jong geleerd is oud gedaan', 'Samen staan we sterker' en 'Bewegen is gezond'. In navolging van het sport- en beweegakkoord is in 2021 een lokaal preventieakkoord opgesteld dat in 2022 en de jaren erna moet gaan bijdragen aan nog verdere versteviging van ons lokale preventieve veld.

De zorgmariniers zijn aan de slag gegaan met casussen en systeemknelpunten waarvan er zicht veel bevinden op het scheidsvlak van zorg en veiligheid. In de samenhang tussen het sociaal domein en het veiligheidsdomein kunnen we nog veel stappen zetten. Rond tal van thema's is al een integrale aanpak gerealiseerd maar waar ook nog stappen gezet kunnen worden. Denk aan de aanpak rondom verwarde personen, huiselijk geweld en kindermishandeling en aan de bestrijding van overlast. Waar de zorgmariniers in eerste instantie vooral werden ingezet op het gebied van zorg verbreedt hun rol langzaam richting veiligheid. Waar we vanuit het transformatieplan binnen de zorg het primaat weer lokaal willen zien (we zijn ervan en doen het samen) geldt dat zeker ook voor verschillende onderwerpen die zich op het scheidsvlak van zorg en veiligheid bevinden.

We werken aan meer inzicht in specifieke doelgroepen waarvan de regie op de aanpak nu elders (regionaal in de Drechtsteden of Rijnmond) is ondergebracht. We willen naast onze inwoners staan en er zeker van zijn dat zij de zorg en ondersteuning krijgen die nodig is. De inzet van de rol van zorgmariniers wordt de komende jaren voortgezet in samenwerking met verschillende disciplines binnen de gemeente:

- De nazorg aan ex-gedetineerden;
- Inzicht in radicalisering en de aanpak daaromtrent;
- Aanpak dak- en thuislozen met focus op jongeren;
- Bestrijding van overlast;
- Lokale regie huis- gebieds- en/ of contactverbod (gekoppeld aan zorg);
- Lokale regie complex huiselijk geweld;
- Complexe jeugdzaken op het gebied van strafrecht en hulpverlening;
- Geformaliseerde escalatieroute voor casuïstiek op het gebied van zorg en veiligheid.

Op basis van de evaluatie zullen we in 2022 een aantal activiteiten uit de aanpak Kindermishandeling continueren en daarnaast ook weer een aantal taken terugleggen bij de organisaties die daarvoor aan de lat staan. Het nieuwe raads- of college programma moet uitwijzen of we hier op soortgelijke wijze vervolg aan gaan geven in de nieuwe raadsperiode.

Lichte ondersteuning die nu door zorgaanbieders wordt geboden, willen we onder regie van het wijkteam brengen in plaats van over te dragen (waardoor er minder regie op is). Om dit te kunnen doen moeten we andere afspraken maken in het zorglandschap. Ook de definitie van hulp is hierbij relevant. Oftewel: waar leggen we de grens; wanneer kan je met ondersteuning zelf verder en wanneer ga je over naar zorg? Deze discussie wordt de komende tijd gevoerd met betrekking tot Jeugdhulp.

Dienstverlening

Ook is wat ons betreft een logische volgende stap om in het kader van een vernieuwd gemeentelijk dienstverleningsconcept, dat in het eerste kwartaal van 2022 wordt aangeboden aan de raad, de gemeentelijke dienstverlening te koppelen aan die van het wijkteam, de SDD en mogelijk andere organisaties.

Het eindbeeld van het dienstverleningsconcept is dat inwoners, kleine zelfstandigen en ondernemers uit het MKB in het gemeentehuis op één plek terecht kunnen met al hun vragen, in de laagdrempelige sfeer van een "Huiskamer van de stad". Of het nu gaat om opvoeding of schulden, vergunning of uitkering of de ondersteuning van ZZP'ers; bij dit loket is niemand aan het verkeerde adres. Dit betekent dat 'loket professionals' op één locatie in het gemeentehuis vindbaar zijn en samenwerken. Wat nu 'achter de schermen' al goed is verbonden, zal door een gezamenlijke locatie voor inwoners nog duidelijker zijn. Doel is inwoners en ondernemers het vertrouwen te geven dat zij met hun vraag op de juiste plek zijn.

Veiligheid en leefomgeving

De aanpak van klassieke criminaliteit (woninginbraken, auto-inbraken) heeft onverminderd onze aandacht, maar we zien een verschuiving naar allerlei andere vormen van criminaliteit. We richten ons daarom steeds sterker op de aanpak van deze nieuwe vormen.

Zodra er verruiming is in de corona maatregelen kunnen integrale controles ook in kleiner verband worden gedaan. Signalen van ondermijning die aan het licht komen kunnen worden opgepakt, de crisis hoeft daar geen invloed op te hebben.

De ambities rondom klimaat zijn verwoord in het programma duurzaamheid dat is vastgesteld. De ambities worden vertaald naar concrete maatregelen. Dit heeft met name raakvlakken met werkzaamheden in de openbare ruimte, maar ook met nieuwbouwprojecten.

In de vastgoedstrategie zijn de ambities voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed opgenomen. Deze ambities worden vertaald in een concreet uitvoeringsplan dat in 2022 gereed zal komen.

Economie versterken

Het project Creativity Pools/Next Generation wordt afgerond. Gestart vanuit een onderzoek door studenten van de Erasmus Universiteit, zijn we vervolgens met een groep jonge lokale ondernemers aan de slag gegaan. Deze "Next Generation" (komende generatie ondernemers van Zwijndrechtse (familie-) bedrijven) zijn met elkaar in gesprek over "Ondernemen in Zwijndrecht 2030" en na afloop volgen adviezen aan de gemeente.

Hun adviezen worden ook meegenomen in het traject naar een nieuwe economische strategie. Samen met ondernemers gaan we aan de slag met het opstellen van een nieuwe economische agenda, gekoppeld aan een gemeentebrede economische strategie. Hierin komen de recent vastgestelde en

begin 2022 vastgestelde economische beleidsdocumenten (zoals Retail- en Horecabeleid en de Bedrijventerreinenstrategie). De eerste gesprekken zijn gevoerd.

In de komende jaren zal de (her)ontwikkeling van werk-, retail- en horecalocaties in het kader van binnenstedelijke vernieuwing steeds meer vorm krijgen. Met de eigenaren van de Passage is een gezamenlijk en positief ingestoken zoektocht gestart naar een toekomstbestendige doorontwikkeling. We gaan studeren op de doorontwikkeling van winkelcentrum Boulevard Noord. Ook zal in de komende jaren een nadere studie van de toekomstige ontwikkeling van de bredere omgeving van Winkelcentrum Walburg actueel worden.

Groeiagenda

Met de eigenaren van de Passage zoeken we naar een toekomstbestendige doorontwikkeling. We gaan studeren op de doorontwikkeling van winkelcentrum Boulevard Noord. Voor een verdichting bij Walburg zijn eerste studies en doorrekeningen gemaakt. Uitgangspunt hierbij is ca. 220 woningen voor 2030. Wij hopen u hier gauw over te kunnen informeren.

5.2 Ambities voor de korte en lange termijn

Het raadsprogramma 'Krachtig Zwijndrecht' was ambitieus. Veel onderdelen hebben een perspectief dat ver voorbij deze raadsperiode ligt. Voor die onderwerpen is een belangrijke basis gelegd; het begin van een verandering.

De gemeenteraad heeft in het raadsprogramma meerdere stippen op de horizon gezet. Veel daarvan zijn, als gevolg van besluitvorming door uw raad in deze periode dichterbij gekomen. Andere stippen blijven nog op horizon en blijven dus van belang voor de koers in de komende raadsperiode(s).

In deze raadsperiode vond de besluitvorming plaats over de transitie in het sociaal domein, waarmee meer bevoegdheden teruggebracht zijn bij uw raad. U kunt hiermee het beleid (weer) meer zelf bepalen. In de komende raadsperiode zal uw raad dan ook voor keuzes worden gesteld om die lokale ruimte te benutten en zo meer sturing op het sociaal domein uit te oefenen. U kunt aan de knoppen draaien. Die keuzes zullen zonder twijfel lastige dilemma's bevatten.

De voortgang van de ambities uit de groeiagenda op het gebied van wonen en werkgelegenheid hebben een grote ruimtelijke weerslag. In de komende raadsperiode zullen raad en college geconfronteerd worden met nieuwe vragen rondom het ruimtegebruik in de gemeente. In de planologische studies voor het Stationsgebied is een deel van die dilemma's al zichtbaar geworden. Daarbij is de keuze voor een goede en passende mix van ruimte voor wonen en werken een logische invulling gebleken. Dit vraagt wel nadere beschouwing van de stedenbouwkundige randvoorwaarden, alsmede scherpere bij de selecties van ontwikkelende partijen en toetsing van plannen.

In deze raadsperiode is ook een nieuwe basis gelegd voor andere grote ontwikkelingen op ruimtelijk gebied. De overkapping van de A16, alsmede de dedicated goederenlijn zijn daar sprekende voorbeelden van. Het is van belang dat de komende jaren deze planvorming onderdeel blijft van een bredere lobby voor en van de gemeente en de regio.

Ook op het gebied van energie-opwekking zal in de komende periode een nadere uitwerking moeten worden gegeven aan de mogelijkheden die in de Regionale Energie Strategie (RES) zijn verkend. Naast ruimtelijke dilemma's, vraagt dit ook een nadere inhoudelijke planvorming.

Tenslotte zal ook een goede relatie met de Rijksoverheid in de komende periode geen vanzelfsprekendheid zijn. Bij de behandeling van de programmabegroting 2022 e.v. is reeds benoemd dat het

nieuwe kabinet hier een andere rolopvatting zal moeten laten zien dan het voorgaande kabinet. Gemeenten moeten beschouwd worden als een gelijkwaardige partner in de uitvoering van overheidsbeleid met een daarbij passende financiering.

Het behalen van lange termijn doelen vraagt raadsleden, bestuurders en ambtenaren om koersvast en integraal aan de toekomst te bouwen. Vaak voorbij hun eigen horizon in de zin van ambtstermijnen of raadsperioden. Hoe voorkomen we dat de lange termijn doelen gaan van wens naar droom en van droom naar vergetelheid? Door ook in de volgende raadsperiode te werken met een concreet toekomstbeeld. Dan zullen de reeds genoemde stippen op de horizon onze koers kunnen blijven bepalen.

Tot slot

In de volgende bijlage vindt u een overzichtelijke weergave van alle behaalde resultaten uit uw raadsprogramma.

2.4.4 **Stand van zaken "Wonen, bouwen en wooncarrière"**

Onderwerpen of (sub)thema's	Stand van zaken
<p>Kwantitatieve woningbouwopgave (10.000 extra woningen in de Drechtsteden)</p>	<p>We hebben als doorvertaling van de regionale groeiagenda afgesproken 4.900 woningen bij te bouwen. De leidraad bij die opgave is de door uw raad vastgestelde woningbouwstrategie. De uitvoering van deze woningbouwstrategie resulteert in een meer divers woningaanbod en -als uitvloeisel daarvan- een evenwichtiger samengestelde bevolking, ruimte voor doorstroom en gemixte wijken, zoals het raadsprogramma beoogt. Daarin blijft het percentage sociale huurwoningen met 32% overigens boven het regionale gemiddelde en ook het percentage betaalbare koop blijft minstens gelijk aan de huidige situatie.</p> <p>De afgelopen drie jaar hebben we daarom fors geïnvesteerd in het duurzaam verhogen van de woningbouwproductie. Inmiddels bestaat de planvoorraad uit 3.100 woningen. 1.400 woningen zijn geprogrammeerd in de deelgebieden Noord en Stationskwartier van het Zwijndrechtse deel van de Spoorzone: Diztrikt. De andere ontwikkelingen liggen ook op schema. Zo zijn er zo'n 400 woningen geprogrammeerd in Noordoever. Verder zijn we ver met het ontwikkelen van kleinere woningbouwlocaties zoals Euryza, Van 't Hoff, Buizerdstraat en enkele locaties in Heerjansdam.</p> <p>De afgelopen 3 jaar is het niet bij programmeren gebleven. In het Stationskwartier is voor de ontwikkeling van het gebied bijvoorbeeld een samenwerkingsovereenkomst met Woonkracht 10 gesloten (600 woningen), en is VORM en Blauwhoed als partner geselecteerd. We verwachten al voor 2023 zo'n 250 nieuwe woningen toe te voegen. Daarbij hebben we een subsidie van € 4,7 miljoen uit de 'Woningbouwimpuls' van het Rijk voor de ontwikkeling van betaalbare nieuwbouwwoningen in het programma van het Stationskwartier ontvangen. Ook heeft uw raad voor verschillende gebieden inmiddels een grondexploitatie geopend (Indische buurt, Stadstuinen Heer Jan Straat). De basis voor een duurzaam hogere woningbouwproductie is in deze periode gelegd.</p>
<p>Aantrekkelijke entreegebieden het station en de Koninginneweg (Spoorzone).</p>	<p>Voor dit gebied is een Masterplan vastgesteld en een samenwerkingsovereenkomst met Woonkracht 10 gesloten. We liggen goed op koers voor de uitvoering.</p>
<p>Stand van zaken / voortgang PALT-afspraken: o.a. vermindering van het aanbod</p>	<p>Een belangrijke afspraak in de Lokale PALT-afspraken 2018-2023 is de afbouw van 600 sociale huurwoningen onder de tweede aftoppingsgrens. Op 6 oktober 2020 hebben de</p>

van (met name verouderde) sociale huurwoningen en duurzame renovatie van sociale huurwoningen.	woningcorporaties aangegeven dat zij inmiddels een afname van 412 woningen hebben gerealiseerd. Dit is deels gerealiseerd door herstructurering en deels door huurbeleid en huurharmonisatie. We hanteren daarbij de strategie afbouw door ombouw. Bestaande woningen worden verbeterd of met huurbeleid ingezet voor een deel ingezet voor een andere doelgroep dat draagt bij aan de balans en gewenste mix in buurten. Daarnaast zijn grote stappen gezet rondom de renovatie/herstructurering van verouderde woningen en rondom de verduurzaming (SAH-subsidie). De huidige prestatieafspraken met de corporaties zijn we in goed overleg met de corporaties aan het aanscherpen. Dit zal nog in deze periode tot ondertekening leiden.
Gemixte woonmilieus en een uitvoeringsparagraaf van de regionale woonvisie: voldoende levensloopbestendige woningen, starterswoningen, zelfbouw, 10 Tiny Houses, etc.	De Woningbouwstrategie, het Woonplan en de ontwikkelkaders voor Tiny Houses zijn reeds door u vastgesteld. Deze beleidsdocumenten verankeren de koers uit het raadsprogramma en stippelen de route uit waarlangs we aan dit onderwerp werken.
We bouwen niet in buitengebied: dit gebied bestemmen we voor natuur of recreatie.	In het kader van de Omgevingswet, de omgevingsvisie en verschillende andere ontwikkelingen is meermaals met uw raad over het buitengebied gesproken. De ambitie uit uw raadsprogramma om niet te bouwen in buitengebied is uitgevoerd.

2.4.5 Stand van zaken "Bestrijding van armoede"

Onderwerpen of (sub)thema's	Stand van zaken
Deltaplan Armoede Outcome gericht werken op basis van 5 hoofdlijnen	Zie onderdelen a t/m e in deze tabel.
a) Meedoen met perspectief: In Zwijndrecht kennen we de mensen die leven rond de armoedegrens persoonlijk, we bieden hen perspectief dat bij hen past en ondersteunen hen bij het toewerken naar dat perspectief.	<ul style="list-style-type: none"> Op 1 januari 2019 waren er 1.111 mensen met een uitkering in Zwijndrecht. De doelstelling is om dit aantal structureel met 50 uitkeringen te verlagen. Na een gestage daling in 2019 naar een aantal van circa 990 is het aantal uitkeringen vanaf de uitbraak van de corona-pandemie in maart 2020 weer gestegen. Het aantal uitkeringen blijft al maanden nagenoeg gelijk op een niveau van ongeveer 1060. Deze geringe stijging is mede de verdienste van de inzet van de SDD, WSP Baanbrekend en de samenwerking met de gemeente. De gemiddelde kosten voor het verstrekken van een uitkering bedragen € 15.000. In een ideale wereld zou de daling van het aantal uitkeringsgerechtigden met 50 vanaf 2019 baten ter hoogte van € 750.000 betekenen. Door de huidige regionale afspraken lekken deze baten deels weg naar de SDD en andere gemeenten.

- In Zwijndrecht vinden we participatieplekken, voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, een zeer waardevol instrument in het kader van activatie en participatie. De afgelopen periode is ingezet op verdere ontwikkeling van deze plekken. Voor de begeleiding van deze participanten heeft er conform de wens van de raad (tijdelijke) uitbreiding plaatsgevonden van de formatie voor begeleiding. In kwantitatieve hebben in 2020 200 mensen op enig moment gebruik gemaakt van een participatieplekken. Ook voor 2021 verwachten wij de ambitie van 160 plekken te behalen. Een belangrijke doelstelling van het raadsprogramma is daarmee behaald. In kwalitatieve zin wordt er steeds meer gekeken naar de ontwikkeling van de participant op verschillende leefgebieden. De persoonlijke benadering is één van de kernkwaliteiten van de werkwijze van Leerwerkbedrijf Zwijndrecht Werkt (LZW).
- Begin 2021 is het deelcafé in de Lunenhof geopend. Dit deelcafé is een initiatief van Jong Zwijndrecht. De gemeente levert een subsidiebijdrage. Het Deelcafé biedt jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek om te ontwikkelen. Ook biedt de organisatie plekken voor Maatschappelijke diensttijd (MDT) trajecten. Daarnaast is het een plek voor ontmoeting in de wijk. De opbrengsten van het Deelcafé worden ingezet voor maatschappelijke projecten in de wijk of breder in Zwijndrecht.
- In opdracht van de gemeente Zwijndrecht heeft de SDD tot het laatste kwartaal van 2021 proactief contact opgenomen met Zwijndrechtse ZZP-ers welke een TOZO-uitkering ontvingen. Deze intensivering is bekostigd uit het Deltaplan. Doel hierbij was om te bekijken of we deze ondernemers konden ondersteunen op het gebied van bemiddelen naar werk in loondienst, schulden en betalingsachterstanden of andere ondersteuning op het gebied van ondernemen. Ondanks dat ondersteuning in veel gevallen niet nodig werd geacht door de ondernemer, werden de contacten bijzonder gewaardeerd en heeft dit inzichten opgeleverd voor het verder vormgeven van de ondernemersdienstverlening voor zowel gemeente als de SDD. Helder is geworden dat veel kleine zelfstandigen toch vaak advies en ondersteuning kunnen gebruiken op het gebied van bedrijfsvoering (financiële administratie, verzekeringen, etc.), schuldhulpverlening maar ook marktwerking. Wat ons betreft is met het project aangetoond dat de persoonlijke benadering ook voor deze doelgroep goed werkt. Er zijn in totaal 5 opeenvolgende TOZO-periodes geweest tot 1 oktober 2021. In Zwijndrecht hebben 557 ondernemers gebruikt gemaakt van TOZO-1, 156 van TOZO-2, 183 van TOZO-3, 18 van TOZO-4 en 3 van TOZO-5. Goed om hierbij te vermelden is dat de ondernemer per nieuwe periode een nieuwe aanvraag diende te doen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Als gevolg van de coronacrisis is tijdens deze raadsperiode Kickstart Drechtsteden gestart. Kickstart is één van de 35 regionale mobiliteitsteams in ons land. Zij ondersteunen werknemers, werkgevers, ondernemers en starters met het doel om (langdurige) werkloosheid en armoedeval te voorkomen. Kickstart is een samenwerking van gemeenten, SDD, UWV, vakbonden, onderwijs en werkgevers. • Het doel van het project SDD-kinderopvang is om kinderopvang te faciliteren voor met name uitkeringsafhankelijke (jonge) éénoudergezinnen gedurende een traject bij Perspct, dan wel bij werkaanvaarding. Het project is bedoeld voor ouders die hier anders niet toe in staat zouden zijn, vanwege de zorg voor hun kind(eren). Vanwege corona is dit project pas in het voorjaar 2021 van gestart gegaan. Inmiddels is een aantal gezinnen geholpen door de inzet van dit project.
		<ul style="list-style-type: none"> • We willen werkgevers faciliteren in het "sociaal ondernemen". Dit kan mede door de informatie die zij hier voor nodig hebben aan te bieden in een "werkpakket voor ondernemers". Dit werkpakket gaat naast financiële problemen in op laaggeletterdheid, vitaliteit, etc. Maar ook op diensten voor de werkgever, zoals SDD/Baanbrekend. Het werkpakket is in ontwikkeling en zal begin 2022 in een eerste ronde aan Zwijndrechtse werkgevers worden aangeboden. • Nu de economie weer groeiende is en de personeelstekorten toenemen zien we landelijk steeds meer werkgevers via Open Hiring voorzien in hun personeelsbehoefte. Open Hiring is een uit de Verenigde Staten overgewaaid wervingsconcept waar ook steeds meer werkgevers in Nederland gebruik van maken. Open Hiring houdt in dat als je wilt werken je je inschrijft bij de betreffende werkgever en gewoon aan de slag gaat, zonder sollicitatiegesprek. We proberen in Zwijndrecht werkgevers enthousiast te maken voor deze manier van werven. Tevens willen we hen hierin faciliteren met het inzetten van life-coaches. Er heeft een aantal verkennende gesprekken plaats gevonden, maar Open Hiring is nog niet ingezet.
	<p>b) Generaties in de plus: We kennen de kinderen in Zwijndrecht die opgroeien in armoede en zorgen er voor dat zij zich kunnen ontwikkelen tot de financieel gezonde generatie van 2030.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De 'sociaal scout' in het basisonderwijs is halverwege 2020 gestart. Daar waar de Intern Begeleider van school de blik richt op het kind, kijkt de sociaal scout mee en verder; naar het gezin. Deze totaalaanpak wordt ingezet om de rust binnen het gezin te bewaken en vanuit die situatie verder te gaan. De sociaal scout is een laagdrempelig onderdeel van de school en bouwt vanuit vertrouwen een band op met ouders. De vragen van ouders variëren van het zoeken naar woonruimte, aanmelden voor voedsel- en/of kledingbank, een schuldsaneringstraject of stichting Leergeld, maar ook een ID-kaart of vervoer regelen of een CV opstellen voor solliciteren. Veel ouders komen op eigen initiatief terug bij de sociaal scout als zij met vragen zitten. Gaandeweg het

	<p>project blijkt dat de sociaal scout een vertrouwd persoon wordt voor ouders. Waardoor met name bij de meest kwetsbare gezinnen een ingang ontstaat om te praten over vragen en problemen. Dit is zeer waardevol, omdat deze inwoners vaak niet zelf de stap naar ondersteuning willen, durven of kunnen zetten. Via de sociaal scout komt er wel ruimte om te praten en samen stappen te zetten. Bijvoorbeeld rondom laaggeletterdheid, schulden, relaties of het stellen van een diagnose. In het afgelopen anderhalf jaar zijn er door de Sociaal Scout circa 95 ouders bereikt via de scholen.</p> <ul style="list-style-type: none"> In het project Als ik later groot ben (schooljaar 2020-2021) kwamen in totaal 122 dromen binnen en zijn 75 droomgesprekken gevoerd met kinderen en hun ouders. Aan de dromen van de kinderen is een bijdrage geleverd door meeloopdagen te organiseren, videoblogs te maken of een ontmoeting met iemand die een speciaal beroep heeft. Voor een aantal gezinnen kon in het gesprek een doorverwijzing worden gegeven naar ondersteunend aanbod zoals de Kindpas. We zagen wel dat de ouders in het korte contact minder snel hun situatie bespreekbaar maken, dan bijvoorbeeld in de contacten met de Sociaal Scout. Waar een vertrouwensband wordt opgebouwd. Daarom zetten we in het vervolg de tools van AILGB niet meer in als afzonderlijk project, maar maken we ze onderdeel van de werkwijze van o.a. de Sociaal Scout en een financieel jongerencoach. In het schooljaar 2021-2022 zijn we een pilotjaar met de inzet van een financieel jongerencoach vanuit het jongerenwerk in het onderwijs gestart. Het doel is om op een manier die aansluit bij de leefwereld van kinderen en jongeren (bijvoorbeeld via een 'schulden escaperoom') bij te dragen aan financiële bewustwording. Ondersteund met informatievoorziening voor jongeren, zoals informatie op de gemeentelijke website over zaken die je kunt regelen als je 18 jaar en financieel zelfstandig wordt. Van dit pilotjaar willen we leren wat werkt in het bereiken van jongeren en eventueel hun ouders. We zijn aangesloten bij de <u>Alliantie Kinderarmoede</u>. Hierdoor kunnen we ideeën en informatie uitwisselen met diverse andere gemeenten en organisaties. Al die organisaties zetten zich in voor de bestrijding van armoede. Ook tijdens en na de Coronacrisis blijkt dit een waardevolle samenwerking, omdat we gezamenlijk tot ideeën en oplossingen komen.
<p>c) Armoede in beeld: Niet iedereen die in armoede leeft in Zwijndrecht is in beeld. We gaan op zoek naar deze stille doelgroepen en luisteren naar hoe we hen de</p>	<ul style="list-style-type: none"> Met het project "<u>Samen sneller Schuldenvrij</u>" werden in 2019 en 2020 huishoudens met een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar benaderd. Inmiddels zijn per 2021 gemeenten verplicht om inwoners met betalingsachterstanden te benaderen en ontvangen we ook meldingen van betalingsachterstanden bij energie- en

<p>ondersteuning kunnen bieden die ze nodig hebben. We richten ons hierbij onder andere op werkende armen, stille armoede onder ouderen en werkloze jongeren.</p>	<p>waterbedrijven en woningcorporaties. Wij blijven de uitvoering onder de naam Samen Sneller Schuldenvrij doen, omdat gebleken is dat inwoners meer open staan voor een gesprek met een onafhankelijke coördinator dan met de gemeente (als er mogelijk ook een betalingsachterstand bij de overheid is) of het wijkteam (omdat men het zelf wil oplossen). In 2021 heeft Samen sneller Schuldenvrij van januari tot en met oktober 346 signalen over betalingsachterstanden ontvangen. Al deze inwoners hebben een hulpaanbod ontvangen. 92 inwoners zijn op dit hulpaanbod ingegaan en zijn in gesprek gegaan met de coördinator van Samen sneller Schuldenvrij. Het algemene signaal is dat inwoners die gebruik maken van het hulpaanbod van Samen sneller Schuldenvrij het hulpaanbod waarderen. Daarnaast is in 2021 de dienstverlening van Samen Sneller Schuldenvrij op initiatief van de gemeente gekoppeld aan de dienstverlening vanuit de SDD aan Zwijndrechtse ondernemers, die deelnemen aan de TOZO-regeling. Met deze aanpak bereiken we een nieuwe doelgroep (werkende armen) en hopen we ondernemers te helpen bij het voorkomen van schulden. Ook de SDD is enthousiast over deze manier van samenwerken en de extra mogelijkheden die we hiermee hebben om financiële problemen eerder te signaleren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Kindpas is een tegoedpas van 75 euro, waarmee kinderen van minima in de gelegenheid gesteld worden om (winter)kleding aan te schaffen bij winkels in de regio. De pas kan worden aangevraagd bij Stichting Leergeld. Via de Kindpas zijn veel van de kinderen die in armoede opgroeien bij ons in beeld. In 2019 zijn er 1295 passen uitgegeven, waarvan er 1193 (92%) zijn gebruikt. In 2020 zijn er 1286 passen uitgegeven, waarvan er 1242 zijn gebruikt (97%). Sinds 2020 is de Kindpas ook voor kinderen van 0-3 aan te vragen. Hiermee bereiken we voornamelijk met name jongere broertjes/ zusjes van deelnemende gezinnen. In 2020 hebben 189 0-3 jarigen de Kindpas ontvangen. In 2021 heeft Stichting Leergeld, 1278 Kindpassen uitgegeven, waarvan er in totaal 1203 (94%) zijn gebruikt. Het aantal kinderen dat de Kindpas ontvangt en gebruikt neemt dus iets af, terwijl de leeftijdscategorie is uitgebreid. Dit is een positieve ontwikkeling als het betekent dat minder gezinnen de pas nodig hebben.
<p>d) Van arm naar warm: De neveneffecten van armoede voor onze inwoners willen we verlichten en de oorzaak aanpakken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bij de start van het Deltaplan was 'stress sensitieve dienstverlening' nog een relatief nieuw begrip. Inmiddels zijn veel professionals hierin getraind en is het steeds gewoner om voor inwoners met meerdere problemen éérst te zorgen voor financiële rust. Waardoor er (mentale) ruimte komt om op andere vlakken aan duurzame oplossingen te gaan

		<p>werken. Vanuit het Deltaplan investeren we extra in financiële kennis bij professionals van het wijkteam.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een steeds actueler wordend thema waar we sinds 2020 mee aan de slag zijn is de energiearmoede. Diverz, heeft in 2021 pilots gedraaid in het kader van dit thema. Zij hebben in kwetsbare buurten workshops verzorgd over energiebesparing. Tevens werven zij betrokken buurtbewoners uit deze wijken om zich te ontwikkelen tot energiecoach. De opgedane ervaringen worden meegenomen in een vervolg op deze pilots. • Een ander actueel thema is menstruatie armoede. In 2021 is dit opgepakt met de Kledingbank en de Voedselbank. De gemeente leverde vanuit het Deltaplan een bijdrage voor het beschikbaar stellen van producten voor persoonlijke verzorging. Samen met de Kledingbank en de Voedselbank monitoren we het gebruik en de vraag naar deze producten. De eerste resultaten zijn dat deze producten erg gewaardeerd worden.
	<p>e) Samenwerken is de sleutel: We koppelen professionele organisaties aan het informele netwerk in de buurten om zo diensten en producten te kunnen bieden aan inwoners die dat nodig hebben maar nu nog niet bereikt worden.</p>	<p>Het Deltaplan is tot stand gekomen in nauwe afstemming met maatschappelijke partners waarmee ook meteen draagvlak is ontstaan voor de uitvoering ervan. Na de vaststelling van het Deltaplan is gebouwd aan een infrastructuur waarbinnen we mensen duurzaam uit de armoede willen krijgen. In de startfase is een stevige basis van samenwerking tussen partners gelegd. Hierdoor was het mogelijk om tijdens de coronacrisis flexibel mee te bewegen met waar hulp 't meest nodig is. Door snel samen te schakelen, projecten aan te passen en voor (nieuwe) groepen inwoners te organiseren wat zij nodig hebben.</p> <p>Met de Banenambitie vanuit de Groeiagenda sturen we op meer aanbod van banen voor werkende armen en mensen langs de kant van de arbeidsmarkt, zodat zij een stap in hun carrière kunnen zetten. We doen dit door afspraken te maken met ondernemers (bestaande en ondernemers die zich nieuw in Zwijndrecht willen vestigen), samen met de SDD, het WSP, Baanbrekend Drechtsteden en UWV. Zie 3.2 Economie (versterken).</p>

2.4.6 Stand van zaken "Welzijn en zorg"

Onderwerpen of (sub)thema's	Stand van zaken
<p>Extra formatie wijkteams voor zorgpreventie behouden.</p>	<p>Uw gemeenteraad heeft in november 2018 structureel budget beschikbaar gesteld om de (tot dan toe) tijdelijke extra formatie voor het wijkteam te behouden. Dit besluit is gebaseerd op een positieve evaluatie van het functioneren van het wijkteam.</p> <p>Behoud van de formatie was nodig om de positieve resultaten (vermindering wachttijden, hoge cliëntwaardering, positieve waardering door ketenpartners) te behouden en capaciteit te hebben om met de</p>

	<p>transformatie aan de slag te kunnen. In 2020 en 2021 is het met deze formatie gelukt om de opgave vanuit het Transformatieplan voor het wijkteam, namelijk om de regierol van het team te verstevigen, waar te maken. Zie de toelichting bij 'Eén wijkteam van 0-100 jaar'.</p>
<p>Wijkverpleegkundigen (1,4 fte) behouden.</p>	<p>Uw gemeenteraad heeft in november 2018 structureel budget beschikbaar gesteld om de S1-wijkverpleegkundige functie van de "Zichtbare Schakel" terug te brengen op oude sterkte, nadat een groot deel van de financiering door zorgverzekeraars was weggevallen. De wijkverpleegkundigen zijn een belangrijke schakel gebleken om bij kwetsbare inwoners achter de voordeur te komen. Zij zijn vaak huiverig voor hulpverleners, maar laten vanwege medische redenen wel een wijkverpleegkundige toe. Daarnaast vormen de wijkverpleegkundigen een medische schakel met de huisartsenpraktijken.</p>
<p>Twee zorgmariniers.</p>	<p>De zorgmariniers zijn ingezet om daar waar inwoners vastlopen in het systeem van zorg en ondersteuning doorbraken te realiseren. Doel van de inzet is om samen met aandachtshuishoudens en betrokken professionals tot betere, snellere en daarmee tot efficiëntere zorg en ondersteuning voor deze huishoudens te komen.</p> <p>De zorgmariniers voeren (proces)regie in de huishoudens waarbij sprake is van meervoudig complexe of urgente problematiek en hoge kosten. Het doel van de inzet van de zorgmariniers is daarom tweeledig:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Op individueel niveau maken de zorgmariniers het verschil door effectieve en efficiënte hulp en ondersteuning voor aandachtshuishoudens te organiseren; 2. Op systeemniveau maken de zorgmariniers het verschil door belemmeringen en/of knelpunten in de samenwerking met en tussen organisaties en belemmeringen en/of knelpunten als gevolg van beleid, wet- en regelgeving te signaleren en op te lossen. <p>Op basis van de opbrengsten tot nu toe durven wij te stellen dat de zorgmariniers deze doelstellingen waar maken en betekenisvol zijn voor zowel onze inwoners als onze professionals die vastlopen in ons systeem van zorg en ondersteuning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het eerste idee was om de zorgmariniers te laten starten met de top 50 van Zwijndrechtse probleemgezinnen en daarbij te kijken hoe we de zorg bij deze gezinnen beter, sneller en efficiënter konden organiseren. In praktijk bleken we hiermee meteen het eerste systeemknelpunt in beeld te hebben want op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mochten de gegevens van gezinnen niet zomaar worden gedeeld. Om die reden hebben de zorgmariniers onze maatschappelijke partners en betrokken partijen benaderd met een werkwijze die wel past binnen de AVG. Met hen is gecommuniceerd dat casuïstiek mag worden aangedragen waarin men om verschillende redenen vastloopt. Denk hierbij aan knelpunten als gevolg van wet- en regelgeving, onduidelijkheid over de te volgen route, problemen in de samenwerking.

	<p>Sinds de inzet van de zorgmariniers zijn doorbraken gerealiseerd in complexe casussen en door het geleend gezag van de zorgmarinier in te zetten lukt het opschalen vaak sneller en deze snelheid is winst in veel casuïstiek.</p> <p>Veel van onze samenwerkingspartners zien dat gemeente Zwijndrecht lokaal, regionaal en landelijk ingangen heeft om snel te kunnen schakelen en casussen snel op te kunnen pakken. Door de deelname van de zorgmariniers aan verschillende werkgroepen en overlegtafels zijn zij zichtbaar en benaderbaar voor de ketenpartners. Met ingang van 2022 is de inzet van de zorgmariniers structureel.</p> <p>Tot nu toe zijn de zorgmariniers in 297 casussen betrokken geweest waarbij de achtergrond van de problematiek divers was. Het ging hierbij voornamelijk om doorbraken (klein en groot) omdat het systeem van zorg en ondersteuning op onderdelen knelt. Hieronder een greep uit de achterliggende problematiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorg en wonen - Zorg en veiligheid - Meldingen lokaal zorgnetwerk - Verzoeken om een briefadres - Nazorg aan ex-gedetineerden - Personen met verward gedrag - Casussen via het Veiligheidshuis - Nazorg voor familie van gedetineerde personen - Groepsaanpak jongeren
<p>Pilot op het snijvlak van veiligheid, zorg en huisvesting (o.a. verwarde personen).</p>	<p>We hebben invulling gegeven aan vraagstukken op het snijvlak van veiligheid, zorg en huisvesting door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De inzet van de zorgmariniers die schakelen op het snijvlak van zorg, veiligheid en huisvesting. • Door inzet op de doorontwikkeling van de regierol van het wijkteam waardoor afstemming tussen professionals op het gebied van zorg, veiligheid en huisvesting is verbeterd. Zo is bijvoorbeeld het Lokaal Zorgnetwerk nu onder lokale regie van het VIVERA Sociaal Wijkteam georganiseerd. Dit heeft zichtbaar effect op de doorlooptijd van hulpverlening en positieve samenwerking met partners zoals politie en corporaties • Met als doel om sneller op- en af te kunnen schalen en escalatie te voorkomen is de samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis geïntensiveerd. De zorgmarinier neemt deel aan de overleggen waarbij sprake is van complexe problematiek, de nazorg voor ex-gedetineerden enz. • Aan het VIVERA Sociaal Wijkteam is GGZ-expertise toegevoegd om GGZ-problematiek nog sneller te kunnen herkennen en laagdrempelige ondersteuning te kunnen bieden (voordat zwaardere zorg nodig is en wordt ingezet).
<p>Intensiveren aanpak kindermishandeling.</p>	<p>Van 2019 tot en met 2021 werken we samen met onze partners aan de geïntensiveerde aanpak kindermishandeling. We hebben door middel van onze aanpak hard gewerkt aan het in beeld hebben en houden van alle kinderen die te maken hebben (gehad) met kindermishandeling. Dat hebben we gedaan door:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Te investeren in het trainen en opleiden van aandachtfunctionarissen kindermishandeling bij onze maatschappelijke partners en verenigingen; • Het melden van vermoedens van kindermishandeling te stimuleren door het onderwerp bespreekbaar te maken (op scholen, onder volwassenen en onder kinderen door verschillende projecten in te zetten); • Met Veilig Thuis en het VIVERA Sociaal Wijkteam te investeren in samenwerking en overdracht en afspraken te maken over de aanlevering van cijfers. <p>Met deze inzet was onze verwachting dat het aantal meldingen van vermoedens van kindermishandeling eerst zou gaan stijgen waarmee we meer kinderen in beeld zouden krijgen. Onze inzet was ook om het aantal kinderen dat daadwerkelijk slachtoffer is geworden van kindermishandeling te laten dalen. De aanpak met onze gezamenlijke partners had precies dit effect. Het aantal meldingen steeg op jaarbasis maar we zien inmiddels het aantal kinderen waarover wordt gemeld geleidelijk dalen sinds 2020. Dat betekent in praktijk dat er meerdere meldingen over dezelfde kinderen worden gedaan. We vinden het echter te vroeg om te kunnen concluderen dat er een structureel dalende lijn in zit. Uit de evaluatie die in 2021 met de partners is uitgevoerd kwam naar voren dat zij zich meer bewust zijn geworden van de signalen van kindermishandeling en daardoor ook eerder handelen (al blijft dit voor veel professionals en inwoners een drempel). Aandachtspunt voor de komende jaren is om ook in de aanpak van kindermishandeling meer uit te gaan het 1 gezin – 1 plan – 1 regisseur principe, waarbij de hulpvraag van het gezin centraal staat.</p> <p>Waar kindermishandeling plaatsvindt is dit meestal het gevolg van stress in het huishouden (door geldgebrek, geen baan, huiselijk geweld). We hebben in de afgelopen jaren veel extra aandacht gehad voor de aanpak en bewustwording rondom kindermishandeling en hier door middel van activiteiten en trainingen een stevige impuls aan gegeven.</p>
<p>Het manifest 'waardig ouder worden' een volwaardige plek geven in ons beleid.</p>	<p>De aandachtspunten van het manifest hebben een plaats in verschillende beleidsvelden, subsidies en activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waardig ouder worden en vergrijzing en de uitdagingen die dat met zich meebrengt is bijvoorbeeld een nadrukkelijk onderdeel van de samenwerkingsagenda met de huisartsen. • Het heeft niet alleen de aandacht in het sociaal beleid van de gemeente Zwijndrecht (bijvoorbeeld gezondheid, mantelzorg, sport, eenzaamheid) maar ook in ruimtelijk beleid. Er wordt gewerkt aan toegankelijkheid en inclusie in de breedste zin van het woord (toegankelijkheid van gebouwen, toegankelijkheid van zorg en ondersteuning). Een mooi voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van de "Goed wonen lening" en de bijbehorende verordening waarmee woningen onder andere kunnen worden aangepast om er langer zelfstandig te kunnen blijven wonen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Een van de partners waarmee we op dit gebied samenwerken is de Seniorenraad. De Seniorenraad adviseert de gemeente op basis van gesignaleerde knelpunten voor ouderen. <p>Via subsidies aan deze partners maken we onder meer mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welzijnswerk voor ouderen: o.a. wijkkeuken, buurtrestaurant, inloopmomenten, maaltijdendienst, boodschappendienst, alarmeringsdienst; • Het project Gezond in de stad (GIDS), inclusief o.a. huisbezoeken, beweegaanbod en cognitieve fitness; • Inzet van extra wijkverpleegkundigen en ouderenadviseurs als onderdeel van het VIVERA Sociaal Wijkteam (zie ook 'Extra formatie wijkteams voor zorgpreventie behouden' en 'Wijkverpleegkundigen behouden'); • Het ondersteunen en ontlasten van mantelzorgers, o.a. door advies en ondersteuning en het aanbieden van dagopvang en respijtzorg; • Stimuleren van vrijwillige inzet (o.a. via Zwijndrechtvoorelkaar).
<p>Eén wijkteam van 0-100 jaar.</p>	<p>2019 stond in het teken van voorbereidingen voor een integraal '0-100 team'; het VIVERA Sociaal Wijkteam, met de betrokken uitvoeringsorganisaties. Sinds 2020 werken het voormalige VIVERA Wijkteam (18+) en het CJG/Jeugdteam (18-) samen in het VIVERA Sociaal Wijkteam voor alle inwoners van 0-100 jaar. De urgentie voor de vorming van dit integrale team nam in de tweede helft van 2019 in korte tijd toe. Gelijktijdig met landelijke en regionale ontwikkelingen in de financiën van het sociaal domein kwamen in de regionale samenwerkingsverbanden de solidariteitsafspraken in hoog tempo onder druk te staan. Zwijndrecht stond dan ook voor de opgave om hier positie in te bepalen en een strategische bestuurlijke agenda voor Zwijndrecht te voeren. Dit is vertaald in het Transformatieplan Sociaal Domein 2020 – 2021. Het VIVERA Sociaal Wijkteam heeft daarin dan ook een belangrijke rol om een integrale 0-100 organisatie te zijn, die er klaar voor is om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokaal de regie te voeren op de zorg en ondersteuning die inwoners ontvangen; • Het '1 huishouden-1 plan-1 regisseur'-principe echt waar te maken; Zie de toelichting bij 'Eén aanspreekpunt voor uitvoering van het één-huishouden-één-plan-principe • Te sturen op afschalen en normaliseren waar mogelijk en vooral de ondersteuning te bieden die aansluit bij de doelen en situatie van onze inwoners en voor hen duurzaam resultaten biedt. <p>Begin 2020 is een transformatiemanager samen met het team en de gemeente aan de slag gegaan met de opdracht om de ambities van het Transformatieplan te vertalen naar nieuwe werkwijzen in het team, de afspraken die daarvoor nodig zijn met ketenpartners te initiëren en aan te scherpen wat de gemeente te doen heeft om de gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. Dit heeft vorm gekregen in een gezamenlijke ontwikkelagenda met het wijkteam en de gemeente en proeftuinen waar professionals van het wijkteam, de zorgmariniers van de gemeente en inmiddels ook professionals van de SDD onderdeel van zijn.</p>

	<p>We zien dat de proeftuinen na de opstart met ongelooflijk veel betrokkenheid van de professionals en managers van het VIVERA Sociaal Wijkteam zijn opgepakt en vormgegeven.</p> <p>Dit is een bijzondere prestatie gezien het feit dat de professionals tegelijkertijd nog in een ontwikkelproces zaten om één team te worden én kort na de start van het integrale 0-100 team de coronacrisis uitbrak, waardoor het uitdagender werd om de basistaak (contact houden met inwoners) te vervullen én het ingewikkelder werd om samen te werken. De professionals en managers van het wijkteam verdienen hiervoor een groot compliment.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de proeftuin "Voorbij de scheiding van de domeinen (met de VSWT en SDD) zijn tot nu toe 92 gezinnen/huishoudens ingestroomd. Het gaat hierbij in ieder geval om 56 gezinnen met minderjarige kinderen, 17 huishoudens (2 of meer volwassenen), 14 alleenstaanden. • In de proeftuin Lokaal Zorgnetwerk zijn 190 individuele mensen • Sport op recept: (wordt ingezet ter voorkoming van geïndiceerde jeugdhulp): 11 deelnemende jongeren in het schooljaar 2020 – 2021, 16 in het tweede half jaar van 2021 en in januari start een groep van 15 jongeren.
<p>Eén aanspreekpunt voor uitvoering van het één-huishouden-één-plan-principe.</p>	<p>Met de koppeling van professionals van het VIVERA Sociaal Wijkteam en professionals van de SDD in de proeftuin 'Integraal intake team' begin dit jaar, is een grote stap gezet naar het integreren van de toegang (één loket benadering) tot zorg en ondersteuning.</p> <p>Op dit moment is de werkwijze een pilot, waarin professionals voor inwoners die met een meervoudige vraag aankloppen, gezamenlijk de vraagverheldering oppakken en een passend ondersteuningsplan opstellen. Er wordt één regisseur aangewezen. De eerste ervaringen laten zien dat dit in ieder geval minder stapeling van voorzieningen betekent en een logischer volgorde waarin aan vragen wordt gewerkt. De pilot moet nog worden geëvalueerd, maar we gaan er nu al van uit dat deze werkwijze blijft en ook in de andere Drechtsteden-gemeenten zal worden uitgerold.</p> <p>Hoewel dit een grote stap vooruit is en we hier trots op zijn, betekent dit nog niet dat we er al zijn. Daarom zetten we de score van deze doelstelling op oranje.</p> <p>Tot slot is ook met de ketenaanpak kinderen met overgewicht door Jong JGZ in Zwijndrecht ingezet op het werken met één gezin één plan. Er wordt voor én met kinderen met overgewicht en hun gezin gewerkt aan een integraal plan, omdat overgewicht niet alleen gaat en er vaak andere problemen aan ten grondslag liggen. Denk aan armoedestress of opvoedproblematiek bij de ouders</p>
<p>Clïëntondersteuning onafhankelijk georganiseerd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In 2018 en 2019 is ingezet op verbeterde communicatie over de mogelijkheid om gebruik te maken van onafhankelijke cliëntondersteuning. De informatie op de VIVERA-website is verbeterd en de SDD stuurt informatie mee met haar brieven. • Per 2022 wordt de cliëntondersteuning enigszins anders georganiseerd. Tot nu toe bieden de professionals van het

	<p>VIVERA Sociaal Wijkteam cliëntondersteuning. Hun functie is om inwoners te ondersteunen bij het formuleren van hun ondersteuningsbehoefte, het doen van aanvragen en bemiddelen waar nodig. Dit is een onafhankelijke rol, in de zin dat zij niet zelf beslissen over de toekenning van hulp aan de inwoner die zij begeleiden. Aanvullend bestond ook de mogelijkheid om een professional vanuit een ander team in te zetten, wanneer de betrokkenen dat liever zien. Per 2022 profileren de Zwijndrechtse professionals zich als lid van het sociaal team en is het daarnaast mogelijk om vanuit de bovenlokale dienstverlening door MEE-Vivenz een onafhankelijk cliëntondersteuner in te zetten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Binnen het gemeentehuis bieden de professionals van Bureau Sociaal Raadslieden inwoners onafhankelijke ondersteuning. De Sociaal Raadslieden geven informatie en advies over bestaande wetten en regelingen. Zij ondersteunen bij het ondernemen van bepaalde stappen, helpen met het opstellen van brieven en bezwaarschriften en bemiddelen bij problemen met instanties. Zij geven ook hulp bij het invullen van formulieren, of wijzen de weg naar andere instanties of hulpverleners.
<p>Versteving van preventie.</p>	<p>In deze raadsperiode is in de breedte van het sociaal domein geïnvesteerd in de versteving van preventie. Dat doen we door in alle beleidsvelden preventieve activiteiten en projecten op te nemen. Voorbeelden zijn:</p> <p>Lokaal Sport- en beweegakkoord (in uitvoering) We zijn in 2020 gestart met een lokaal sportakkoord en ondanks de coronapandemie is er veel in gang in gezet, zij het op aangepaste wijze bij sommige ambities. Sport is meer dan bewegen en zo belangrijk, dat zien wij nog meer in deze corona periode. Het is een basis voor gezondheid, mentale weerbaarheid, sociale activiteiten, vorming en zorgt voor een veilige omgeving. Iedereen kan meedoen. In het Lokaal Sport- en Beweegakkoord zijn zes ambities benoemd waarop we in Zwijndrecht actie willen ondernemen: 'Iedereen beweegt', 'Geef ruimte voor beweging', 'Bewegen is veilig', 'Jong geleerd is oud gedaan', 'Samen staan we sterker' en 'Bewegen is gezond'. Voor alle ambities zijn concrete activiteiten benoemd. De acties en ideeën van al deze verschillende organisaties zijn inmiddels in volle gang en vormen de dynamische uitvoeringsagenda van het Lokaal Sport- en Beweegakkoord. Een aantal voorbeelden:</p> <p>Gratis inloopsprekuren door fysiotherapeuten bij sportverenigingen Uitbreiding van de website beleefzwijndrecht.nl met aanbod sport- en gezondheidsactiviteiten Sport wordt als middel ingezet voor kwetsbare jongeren op De Sprong Scan op 14 scholen voor het verbeteren van motoriek van kinderen op problemen in de toekomst te voorkomen Project "Doortrappen" waarmee ouderen worden gestimuleerd te blijven fietsen</p>

Meer hierover kunt u lezen in de voortgangsrapportage november 2020 – augustus 2021 die u medio september 2021 heeft ontvangen.

Lokaal preventieakkoord (in voorbereiding 2021)

In Zwijndrecht vinden we een gezonde basis voor iedereen belangrijk. Een gezonde basis zorgt ervoor dat mensen langer gezond blijven en op de lange termijn mee kunnen blijven doen en minder (snel) (gezondheid)problemen krijgen en zorg en ondersteuning nodig hebben. Met een gezonde leefstijl doelen we op een gezond gewicht, niet roken en matig alcoholgebruik en voldoende beweging. Bovendien zorgt een gezonde leefstijl voor positieve psychosociale effecten. Vanwege corona is dit belang van gezondheid nog meer voelbaar geworden. Voor een houdbare zorg is het noodzakelijk om in de brede lagen van de bevolking voor een betere gezondheid te zorgen. Om samen met verschillende organisaties in de gemeente hieraan te werken en een impuls te geven aan de doelstellingen uit de nota volksgezondheid, is in navolging van het landelijk preventieakkoord in 2021 een lokaal preventieakkoord opgesteld en een subsidieaanvraag ingediend bij de VNG. Onderdelen van het preventieakkoord:

Sociale en fysieke activiteiten organiseren bij de beweegroute die in ontwikkeling is vanuit het sport- en beweegakkoord
Uniek sporten (aangepast sporten voor mensen met een handicap)
Gezonde basisschool van de toekomst (gezonde leefstijl integreren in het schoolprogramma, bewegend leren)
Duurzaam begeleiden van deelnemers van gemengde leefstijl interventies naar sportaanbod

Voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden

Het onderwijsachterstandenbeleid is en blijft een van de belangrijkste handvatten binnen het sociaal domein op het gebied van preventie. Samen met onderwijs, kinderopvang, samenwerkingsverband, bibliotheek en Jong JGZ is tijdens deze raadsperiode gewerkt aan het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden met name voor kinderen waar in de thuissituatie weinig taalstimulering plaatsvindt of waar de thuissituatie een ongunstig effect heeft op de ontwikkeling van het kind. Door middel van (evidence based) programma's en speciale activiteiten krijgen deze kinderen de kans zich spelenderwijs te ontwikkelen en worden achterstanden effectief aangepakt. Met de introductie van het Transformatieplan Sociaal Domein en door de Coronacrisis heeft met name sinds 2020 de samenwerking en wens tot doorontwikkeling van het onderwijsachterstandenbeleid een impuls gekregen. Wat is er extra of anders gedaan:

We stonden met elkaar aan de lat voor de organisatie van de noodopvang voor kinderen van ouders met een vitaal beroep en kinderen in kwetsbare of onveilige thuissituaties. Gezamenlijk hebben we voor huishoudens die weinig te besteden hebben de leermiddelen zoals laptops geregeld zodat ook zij het thuisonderwijs konden volgen.

Juist in Coronatijd is gestart met de zo gewenste zomerschool voor kinderen met onderwijsachterstanden om ervoor te zorgen dat de kennis en vaardigheden van deze kinderen tijdens de zomerperiode niet wegzakken maar juist worden versterkt.

Zowel het onderwijs als de gemeente ontvangen als gevolg van Corona en de achterstanden die kinderen in deze periode hebben opgelopen middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs die we in samenhang en samenwerking willen inzetten om de kansen van kinderen duurzaam te verbeteren.

In deze periode van nog intensiever samenwerken dan normaal kwam het besef dat we met elkaar nog meer kunnen bereiken en meer kunnen betekenen voor kinderen en jongeren in Zwijndrecht. Daarom is in de tweede helft van 2021 met de partners afgesproken om onder aanvoering van een kwartiermaker de transformatie die we hebben ingezet in het sociaal domein te verbreden naar de samenwerking met onderwijs, kinderopvang, Jong JGZ, Bibliotheek en Wijkteam.

Stimuleren deelname aan kunst- en cultuuractiviteiten

Als onderdeel van het preventieve veld, voor verbinding tussen mensen onderling en tussen mensen en organisaties, maar ook omdat goed is voor de ontwikkeling en ontspanning stimuleren we kunst- en cultuuractiviteiten in Zwijndrecht.

Onder normale omstandigheden doen we dat onder andere door de inzet van het Toppie Cultuur Programma waarmee we alle basisscholen in Zwijndrecht en Heerjansdam bereiken. Leerlingen krijgen onder schooltijd lessen theater, dans en beeldende vorming en zij kunnen zich inschrijven voor workshops ter verdieping van datgene waarmee ze onder schooltijd hebben kennisgemaakt. Daarnaast faciliteert de cultuurmakelaar de verbinding tussen inwoners (culturele) organisaties en programma's en zoekt aansluiting bij evenementen.

Maar in de afgelopen twee jaar stond als gevolg van Corona de culturele sector in Zwijndrecht onder druk. Daarom hebben we veel in andere vorm of extra moeten doen en konden veel reguliere en geplande activiteiten niet doorgaan. De culturele sector heeft voor een lange tijd de deuren moeten sluiten. We hebben daarom geïnvesteerd in de instandhouding van het culturele klimaat en daarmee aan de aantrekkelijkheid van Zwijndrecht en de verbinding tussen inwoners en organisaties. Dat hebben we onder andere gedaan door het Coronapakket Cultuur te ontwikkelen aan de hand van 3 heugels:

Overleven (financiële noodmaatregelen voor het voortbestaan van de culturele infrastructuur).

Activeren (cultuur mogelijk maken, juist ook binnen de geldende beperkingen)

Transformeren en innoveren (duurzame ondersteuningsmaatregelen met het oog op de toekomst).

Inmiddels hebben veel culturele organisaties hiervan gebruik gemaakt. Daarnaast hebben we een aantal zaken extra en anders gedaan:

	<p>Via het Toppie YouTube kanaal en Facebook is er een aanbod geweest voor kinderen;</p> <p>Tentoonstellingen van KunZt zijn digitaal aangeboden waaronder de expositie ter ere van 75 jaar Vrijheid en de expositie Coronatijd. Bij die laatste expositie is een gesprek georganiseerd tussen jongeren en raadsleden over hun ervaringen in Coronatijd.</p> <p>Lockdown TV is opgezet waarmee we in de Coronaperiode digitaal met jongeren uit de onderbouw in gesprek gingen over actuele onderwerpen met gasten aan tafel zoals een ic-medewerkster, de politie en de burgemeester.</p> <p>Inwoners zijn uitgenodigd samen volledig Corona-proof het Zwijndrechtse Cultuurlied ten gehore te brengen.</p>
<p>Ontschotting van middelen</p>	<p>De kern van het idee is dat we zorg en ondersteuning aan onze (aandachts-) huishoudens bieden, zonder last te hebben van belemmeringen die voortkomen uit wet- en regelgeving en daarmee gepaard gaande financieringsstromen.</p> <p>Zwijndrecht heeft in de afgelopen periode stevig invloed uitgeoefend op de inhoudelijke koers binnen de veranderingen in de regionale samenwerking en gemeenschappelijke regelingen. Nu die vanaf 1 januari 2022 weer onder lokale besluitvorming vallen, kunnen we lokaal weer keuzes maken over de toegang en het aanbod van voorzieningen. Maar ook over de werkwijzen en benadering van inwoners 'in de spreekkamer'. Ook zien we dat het idee omarmd wordt. In beleidsstukken van de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ), wordt gesproken over ontschotting (bijv. Regionale visie sociaal domein). We blijven binnen de regionale structuren inzetten op het benutten van de ruimte om samen met de gemeenschappelijke regelingen en met maatschappelijke partners te werken aan ontschotting. Het resultaat van onze inzet in de afgelopen periode is dat dit nu breder gedeeld wordt en daardoor beter van de grond kan komen. Daarnaast heeft de komende periode gezamenlijke inzet voor de lobby op dit thema wat ons betreft prioriteit.</p> <p>Uiteindelijke doel is uiteindelijk dat we op het niveau van het huishouden financieel ontschotten. Dan ontstaat een budget per huishouden, van waaruit professionals (vanuit een regierol) kunnen doen wat nodig is voor het huishouden. Uiteindelijk willen we dit doortrekken naar een ontschot budget Sociaal Domein. Binnen dit budget worden in elk geval gemeentelijke zorgbudgetten (Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet en Jeugdwet gebundeld). In een later stadium willen we ook zorgverzekeraars (Zorgverzekeraarswet) en het CIZ (Wet langdurige zorg) aanhaken. De eerste stappen hebben we gezet met de inrichting van de GR Sociaal waarbij we zelf weer gaan over de financiële en inhoudelijke kaders en de verdere integratie van verschillende disciplines in het VIVERA Sociaal Wijkteam. Voor de stappen die we lokaal kunnen zetten, geven we een oranje score aan deze doelstelling. Omdat er belangrijke stappen zijn gezet op weg naar integratie van het ondersteuningsaanbod voor onze inwoners én we hier zelf weer keuzes</p>

	<p>in kunnen maken. Waar het gaat over landelijke regelingen valt dit buiten de knoppen waar we als gemeente aan kunnen draaien.</p>
<p>Kortere wachtlijsten voor de jeugdzorg.</p>	<p>In de afgelopen periode zijn regionaal veel inspanningen verricht om de wachttijden en wachtlijsten in de jeugdzorg terug te dringen. Voor jongeren die te maken hebben met wachtlijsten is 'overbruggingszorg' geïntroduceerd. Daarnaast zijn er regionaal drie projecten gestart die een bijdrage leveren aan het verkorten van de wachtlijsten: expertiseteam/-tafel, alliantie en harmonicavoorziening. Helaas hebben Corona en de daarmee gepaard gaande maatregelen een aantal knelpunten in het jeugdhulplandschap vergroot. Hierdoor zijn de wachttijden bij specifieke voorzieningen in de regio niet verder afgenomen maar weer toegenomen. Regionaal zijn drie hoofdknelpunten gesignaleerd:</p> <p>De wachttijden bij de systeemorganisaties specialistische GGZ (Yulius, Parnassia en De Hoop)</p> <p>De wachttijden op Kinderdagcentra binnen de gehandicaptenzorg;</p> <p>De wachttijden op kleinschalige (structuur) woonvoorzieningen.</p> <p>Op het moment van schrijven van de evaluatie van het raadsprogramma worden concrete voorstellen om deze knelpunten het hoofd te bieden uitgewerkt in plannen van aanpak en wordt de uitvoering van die plannen voorbereid. Het ministerie van VWS heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Hieronder wordt stilgestaan bij de wachttijden en wachtlijsten lokaal bij het VIVERA Sociaal Wijkteam, bij aanbieders en bij gecertificeerde instellingen.</p> <p>Wachttijden/wachtlijsten VIVERA Sociaal Wijkteam</p> <p>Op dit moment is er bij het VSWT een wachtlijst van 50 zaken (unieke cliënten) voor vragen over jeugdigen, de gemiddelde wachttijd is 60 dagen. Overigens wordt gewerkt aan verbeteringen om dit aantal en tijd omlaag te krijgen. Voor de 18+ zaken is nu geen wachtlijst.</p> <p>Wachttijden/wachtlijsten andere aanbieders</p> <p>Er bestaat een instrument dat de actuele wachttijd per zorgaanbieder en per dienst apart inzichtelijk maakt. De Beschikbaarheidswijzer, ook wel "wachttijdenapp" genoemd, is een gebruiksvriendelijk interactief platform, dat zorgt voor inzicht in wachttijden voor jeugdhulp. Het platform geeft via de website of app inzicht in welke zorgaanbieders wanneer plek hebben, inclusief evt. wachttijden. Passende hulp is daardoor eenvoudig en snel gevonden en geraadpleegd.</p> <p>Sinds de zomer van 2021 is dit platform in gebruik bij zorgaanbieders in Zuid-Holland Zuid en ook verwijzers, cliënten en gemeenten kunnen dit instrument gebruiken. Met gebruik van dit dashboard kan dagelijks een goede inschatting gemaakt worden van wanneer passende zorg kan worden ingezet en welke aanbieder de beste is om deze zorg ook tijdig beschikbaar te hebben.</p> <p>Wachttijden/wachtlijsten GI</p> <p>De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd concludeerde in oktober 2020 via 'voortgangsrapportage kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'</p>

	<p>dat er een positieve beweging in gang is gezet voor een structurele verbetering van de jeugdbeschermingsketen door de verbeterplannen voor de GI's. In ZHZ is gehoor gegeven aan de oproep van de Inspectie om een doorbraakaanpak te ontwikkelen voor jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel die langer dan drie maanden wachten op passende hulp. In december 2020 waren er binnen Zuid-Holland Zuid 96 wachtende jeugdigen. In nauwe samenwerking met de Gecertificeerde Instellingen, het regionale expertteam van de Stichting Jeugdteams en het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd is een aanpak ontwikkeld om jeugdigen sneller en in gezamenlijkheid toe te leiden naar passende hulp. Het aantal wachtende jeugdigen is teruggebracht naar 24 jeugdigen op 1 november 2021, waarvan 5 jeugdigen in Zwijndrecht.</p> <p>We kunnen concluderen dat er stappen zijn gezet in de aanpak van de wachtlijsten. Onder de aanpak ligt nog een fundamentele vraagstuk. Er is stevig ingezet op interventies als het wegwerken van achterstanden. Maar het is van belang om vooral de oorzaken van de wachtlijsten beet te pakken: niet voor alles is jeugdhulp nodig, soms is lichte ondersteuning voldoende of kan een andere interventie zoals Sport op Recept uitkomst bieden.</p> <p>Vanuit het Transformatieplan Sociaal Domein werken we daarom aan "normaliseren" (wat vinden we normaal, wat zijn hobbels in het opgroeien en waar is echt jeugdhulp nodig) en aan de toegankelijkheid van jeugdhulpvoorzieningen (afbakening van wat jeugdhulp is en wat niet en voor welke jongeren deze voorzieningen bedoeld zijn). We verwachten dat we daarmee de wachttijden en wachtlijsten kunnen beïnvloeden.</p>
Eenzaamheid terugdringen samen met inwoners en vrijwilligers	<p>Diverse organisaties werken in Zwijndrecht aan het terugdringen van eenzaamheid. Hierbij kan gedacht worden aan Diverz, VIVERA-sportcoaches, het VIVERA Sociaal Wijkteam, religieuze organisaties, stichting Vluchtelingenwerk, stichting Vier het leven, vrijwilligersorganisaties zoals Zwijndrechtvoorelkaar.nl en HIP, de kledingbank, de Buurtaanpak en PAK AAN. Deze organisaties bieden een breed palet van activiteiten, diensten en voorzieningen.</p> <p>Het accent ligt op de doelgroep ouderen, maar ook aan veel andere doelgroepen met risico op eenzaamheid wordt gedacht; alleenstaande ouders, mensen die leven in armoede, statushouders, de LHBTI doelgroep etc. Het onderwerp krijgt stevig de aandacht en is gericht op het terugdringen van eenzaamheid, in de wetenschap dat eenzaamheid van alle tijden is en iedereen dit anders ervaart.</p>
Respijtzorgplekken onder de aandacht brengen van mantelzorgers.	<p>In sommige gevallen is de zorg voor een naaste voor mantelzorgers een aanzienlijke belasting. Om deze te verlichten, bieden we een aanbod aan respijtzorg. Naast professionals zijn hierin ook veel vrijwilligers actief. Voor respijtzorg is het volgende gedaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten voor dementerenden en hun mantelzorgers • Respijtzorg aan huis (ZorgMies) • Logeeropvang (Swinhove Groep); • Buitenschoolse opvang (Ondersteuningsboulevard);

	<ul style="list-style-type: none"> • Bij MEE mantelzorg (stichting de Sociale Basis) zijn vrijwilligers vanuit Zwijndrecht ingeschreven. • Vrijwilligers worden gekoppeld aan een mantelzorger, waarbij een vrijwilliger respijt(zorg) verleent. Voor het werven van nieuwe vrijwilligers wordt samengewerkt met Zwijndrecht voor Elkaar (Diverz) <p>Van deze voorzieningen en activiteiten wordt veel gebruik gemaakt. Voor ZorgMies hebben we een aantal malen extra subsidie verleend, omdat de vraag het geraamde aanbod oversteeg. Het ging om schrijnende gevallen waarin de mantelzorger het nauwelijks volhoudt. De respijtvorzieningen in Zwijndrecht zijn in kaart gebracht in een de nieuwe respijtwijzer Help mij Zorgen (november 2021): op deze website (www.helpmijzorgen.nl/zwijndrecht/) kan de mantelzorger aanbod op zijn vraag vinden.</p> <p>Mede als gevolg van Corona zien we een groeiende groep (over)belaste mantelzorgers. We vragen ons af de activiteiten hebben bijgedragen tot draaglastverlichting of tot draagkrachtversterking bij de mantelzorger en of die voldoende zijn om de groeiende ondersteuningsbehoefte het hoofd te kunnen bieden. Om dit na te gaan zijn we een evaluatie gestart. Het streven is om de evaluatie in maart 2022 af te ronden.</p>
Inclusieve samenleving	<p>Inclusieve samenleving (nulmeting)</p> <p>Zwijndrecht wil een gemeente zijn waarin iedereen zich welkom voelt en mee kan doen. Achtergrond, geaardheid, vaardigheden of fysieke gesteldheid mogen niet betekenen dat je daarin een uitzondering bent. We zetten ons in om Zwijndrecht sociaal, digitaal en fysiek toegankelijk(er) te maken voor inwoners en bezoekers.</p> <p>Een eerste stap die we hierin zetten, is het uitvoeren van een nulmeting. Door middel van de nulmeting brengen we in kaart hoe toegankelijk Zwijndrecht op dit moment op alle levensdomeinen is. Aan de nulmeting werken zowel inwoners als beleidsmedewerkers mee. Ook worden in november 2021 de publieke openbare gebouwen in Zwijndrecht door een onafhankelijke partij getoetst op de mate van toegankelijkheid. Zowel de resultaten van de nulmeting als de resultaten van de toets van de publieke openbare gebouwen worden gebruikt om Zwijndrecht stapsgewijs toegankelijker en inclusiever te maken.</p> <p>Aanpak van laaggeletterdheid (in uitvoering)</p> <p>Voor mensen die niet goed kunnen lezen en/of schrijven of niet digitaal vaardig zijn kan het meedoen in een maatschappij die steeds ingewikkelder wordt een behoorlijke opgave zijn. Iedereen, maar zeker deze groep mensen heeft baat bij goede ondersteuning en duidelijke communicatie.</p> <p>In Zwijndrecht is daarom in samenwerking met onze maatschappelijke partners (onderwijs, bibliotheek, Diverz, aanbieders van taalonderwijs) enerzijds gewerkt aan het bereiken van deze doelgroep en anderzijds aan het realiseren van een passend aanbod aan taallessen. Ook hierop had Corona in de afgelopen twee jaar een stevig effect. Wat hebben we gerealiseerd:</p>

Het aantal deelnemers aan taallessen vanuit Zwijndrecht is toegenomen. Een deel van het taalaanbod is digitaal georganiseerd in Coronatijd. Mensen die niet digitaal vaardig waren haakten hierop af. Mensen die enigszins digitaal vaardig waren hebben met ondersteuning van onder andere de bibliotheek toch kunnen deelnemen. Hierbij werd het sociale aspect van de taallessen door de deelnemers enorm gemist.

Door Diverz en de bibliotheek zijn informele taal oefengroepen ingericht voor mensen niet goed konden lezen en schrijven, maar die ook niet digitaal vaardig waren. In een aantal gevallen ontbrak het de inwoners aan persoonlijke digitale middelen. Corona heeft een groot effect gehad op de deelname aan deze groepen.

Er zijn verschillende trainingen gegeven aan professionals en vrijwilligers in Zwijndrecht om laaggeletterdheid te herkennen en bespreekbaar te maken.

In het najaar van 2021 is de campagne "HUH? Wat bedoelt u?" uitgevoerd om bij inwoners op te halen waar onze gemeentelijke communicatie onduidelijk is en waar zij tegen aan lopen. De opbrengsten van deze campagne worden eind 2021 uitgewerkt in een aantal acties om de gemeentelijke communicatie te verbeteren en verduidelijken voor onder andere mensen die laaggeletterd zijn.

Jeugdparticipatie (in uitvoering)

In Zwijndrecht willen we dat kinderen en jongeren de ruimte krijgen mee te praten over bestuur, beleid en onderwerpen die hen nu of later direct raken. Hieraan is met ingang van 2020 invulling gegeven door de introductie van de kinderburgemeester en kinderambassadeurs die betrokken zijn bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid dat hen aangaat en over acties in Coronatijd. Daarnaast is medio 2021 jeugdparticipatiebeleid vastgesteld waarmee de rol van de kinderburgemeester en -ambassadeurs, maar ook middelbare scholieren en jongeren die stemgerechtigd zijn bij ons beleid te betrekken. Door middel van Participipizza bijeenkomsten die we samen met HI Ambacht organiseren betrekken we jongeren actief bij beleidsontwikkeling door hen te raadplegen en om advies te vragen. Dit draagt ertoe bij dat zij actief zijn, worden en blijven in de samenleving. Dat ze hun mening kunnen uiten en inspraak hebben. De jongeren ontwikkelen persoonlijke vaardigheden en competenties en leveren een bijdrage aan de maatschappij.

Een plek voor iedereen (Beschermd wonen en opvang) en huisvesting van kwetsbare groepen (in uitvoering)

Vanuit een plek voor iedereen werken we aan de verschillende leefdomeinen, zodat kwetsbare inwoners met psychosociale problematiek zelfstandig (evt. met wat zorg) kunnen wonen en tot hun recht komen. Met name op het snijvlak wonen en zorg is de afgelopen raadsperiode veel ingezet. Naast de woonzorgproducten die hieronder worden beschreven hebben we een aantal voorzieningen gerealiseerd die

eraan bijdragen dat iedereen in Zwijndrecht mee kan doen of vanuit een goede basis kan werken aan herstel:

Briefadres voor thuislozen
De inzet van buurtcirkels
Ondersteuning van GGZ-mantelzorgers

In deze raadsperiode is hard gewerkt aan de voorbereiding en/of uitvoering van 5 woonzorg producten in Zwijndrecht. De realisatie van deze voorzieningen is onderdeel van de lokale en regionale huisvestingsagenda kwetsbare groepen (HKG). We werken samen met de woningbouwcorporaties om deze voorzieningen te realiseren en zijn blij met de inzet die zij plegen.

De producten die we in Zwijndrecht willen realiseren zijn in 2021 beschreven in het Position paper Wonen en Zorg en zijn gericht op preventie, tijdelijke huisvesting en op mensen met een lichte ondersteuningsvraag. Het gaat om de volgende producten die ofwel (deels) gerealiseerd zijn of in voorbereiding:

Tijdelijk wonen: 12 plekken (gerealiseerd)

Gemeente Zwijndrecht heeft een huisvestingsvraag, voor mensen die met het oog op het vinden van huisvesting, daarin niet slagen vanwege I) op inschrijfduur terug te voeren omstandigheden en II) het niet in aanmerking komen voor een voorrangspositie. Zij hebben huisvesting nodig voor een vervolgstap in hun leven en zijn zelfredzaam genoeg, om met lichte ondersteuning vanuit het Vivera Sociaal Wijkteam zelfstandig te kunnen wonen.

Er zijn op moment van schrijven van deze eindevaluatie 5 flexwoningen bewoond, de bewoners doen wat terug voor hun buurt via de pay it back formule. 1 kandidaat heeft werk gevonden en is al particulier doorgestroomd. Wanneer een woning leegkomt, wordt deze beschikbaar gesteld door Interveste en tijdelijk verhuurd, ze komen druppelsgewijs leeg.

Logeerhuis (gerealiseerd)

Het komt regelmatig voor dat huidige organisaties geen antwoord kunnen bieden op een acute huisvestingsvraag. In sommige crisissituaties is dan een noodzaak om door te pakken en regie te voeren. Echter een belangrijke voorwaarde om door te kunnen pakken, namelijk een oplossing voor het huisvestingprobleem, ontbreekt. Een logeerwoning biedt mensen de mogelijkheid om er tijdelijk 'tussenuit' te kunnen in geval van een (dreigende) crisis. Door een veilige plek te bieden kan gewerkt worden aan herstel. Verdere escalatie van de situatie wordt voorkomen. Het logeerhuis is een regionale voorziening.

Het logeerhuis is ingericht en we zijn op dit moment bezig met de ondertekening van het contract tussen gemeente Zwijndrecht en WK10, zodat het eerste gezin zijn intrek kan nemen.

	<p>Terugvalvoorziening; 10 plekken (haalbaarheidsonderzoek)</p> <p>In de terugvalvoorziening kan men voor maximaal tien dagen verblijven voor een adempauze om te voorkomen dat een situatie erger wordt. Men keert hierna terug naar hun feitelijke woonadres. Gemeente Zwijndrecht heeft zich in de nota 'Een plek voor iedereen' uitgesproken om de voorziening te willen realiseren. Ook in haar regionale bod is de terugvalvoorziening genoemd, welke deels gefinancierd wordt uit de Bescherm Wonen gelden regionaal.</p> <p>Op dit moment zijn we een analyse aan het uitvoeren van de haalbaarheid van de realisatie (van een terugvalvoorziening) op een locatie in Zwijndrecht.</p> <p>Woontraining voor jongeren</p> <p>Gemeente en corporaties onderzoeken de mogelijkheden tot woontraining in sociale huurcomplexen.</p> <p>De Lindtsedijk 93 (samenwijken) zou graag uitbreiden met twee Tiny houses om 18+ woontraining mogelijk te maken, als tussenstap, naar de weg van zelfstandigheid.</p> <p>Housing First</p> <p>De corporaties werkzaam in de negen gemeenten zijn gezamenlijk bereid jaarlijks 50 contingent woningen beschikbaar te stellen (waarvan 25 bedoeld voor Housing First). Elke gemeente neemt een deel van de opgave voor haar rekening. Conform de vastgestelde verdeelsleutel stelt gemeente Zwijndrecht in samenwerking met de corporaties zes woningen beschikbaar ten behoeve van deze afspraak. Dit betekent dus 3 woningen voor Housing First per jaar. Gemeenten dragen zorg voor de benodigde zorgverlening en/of (financiële) begeleiding, onder andere door middel van de bijdrage uit Beschermd Wonen die zij ontvangen.</p>
--	--

2.4.7 Stand van zaken "Veiligheid en leefomgeving"

Onderwerpen of (sub)thema's	Stand van zaken
Overkapping A16.	Rondom de ondertunneling/overkluizing van de A16 is reeds een technische vergelijkende studie uitgevoerd waarin de wens van Zwijndrecht is vergeleken met andere overkappingen/ ondertunnelingen in Nederland (Maastricht, Leidsche Rijn). Daaruit blijkt dat de (dure) overkapping niet te rechtvaardigen is met alleen een Zwijndrechts belang. We werken daarom aan een verkennende maatschappelijke kosten- en batenanalyse en aan een draagvlakonderzoek bij buurgemeenten, Provincie en rijk.
Ondertunneling transport gevaarlijke stoffen over het spoor	Met betrekking tot Kijfhoek en het goederenvervoer is Zwijndrecht goed vertegenwoordigd in de regiobijeenkomsten met betrekking tot herziening van het basisnet Spoor. Specifiek voor Kijfhoek is er geïnvesteerd in de samenwerking met de Inspectie Leefomgeving en Transport, de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en het Waterschap Hollandse Delta en is er een verscherpt toezicht

		<p>plan Kijfhoek opgesteld.</p> <p>Daarnaast is er in oktober 2020 overeengekomen met verschillende partijen, waaronder het ministerie, dat er calamiteitenwegen worden aangelegd op Kijfhoek en blusvoertuigen worden aangeschaft voor de spoorzone om bij calamiteiten adequaat het incident te kunnen bestrijden.</p>
	<p>Het lozen en uitstoten van stoffen zoals GenX moet stoppen en we besteden aandacht aan de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het water.</p>	<p>Op 26 oktober 2021 heeft het college besloten om de bedrijven Chemours, DuPont de Nemours en Corteva aansprakelijk te stellen voor de geleden en nog te lijden schade als gevolg van de verspreiding van PFAS-stoffen. In alle aspecten van externe veiligheid, zoals het vervoer van gevaarlijke stoffen over het water werken we nauw samen met de OZHZ. Rijkswaterstaat heeft voor de directe lozingen op het oppervlaktewater van FRD (vervanger voor GenX) en PFOA (perfluorooctaan zuur) een minimalisatieplicht (streven naar een nul-lozing) opgelegd. Provincie Zuid-Holland heeft in de vergunning voorgeschreven dat indirecte lozingen van FRD moeten afnemen tot 20 kg per jaar. Chemours heeft per vergunning aangevraagd om dit terug te brengen naar 2 kg per jaar vanaf 2021. Voor PFOA is de lozing in deze beschikking vastgesteld op 40 gram per jaar. De emissies naar de lucht moeten met 99% afnemen de komende jaren. In alle gevallen geldt een minimalisatieverplichting. Daarnaast is op 15 juli 2021 in Europees verband, het startsein gegeven voor een komend totaalverbod op alle PFAS-stoffen.</p>
	<p>Buitenruimte moet schoon, heel en veilig zijn.</p>	<p>Het onderhoudsniveau is vastgesteld in het integraal beheerplan openbare ruimte, IBOR. Veiligheid en het voorkomen van kapitaalvernietiging zijn hierbij de belangrijkste doelstellingen. We volgen de kwaliteit buiten op straat continu aan de hand van periodieke controlerondes en technische inspecties. Deze informatie vormt de basis voor de uitvoeringsplannen op basis van beheer- en onderhoudsstrategieën. Deze strategieën zijn de kaders voor dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervangingen in de openbare ruimte.</p> <p>Als uit de controlerondes en de technische inspectie blijkt dat de gevraagde kwaliteit geleverd wordt, dan voldoen we aan de verplichting zorg te dragen voor een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is. Uit de uitgevoerde inspecties in 2018 t/m 2021 blijkt dat we de afgesproken onderhoudsniveaus in het IBOR behalen.</p> <p>Een openbare ruimte die volgens technische normen op orde is, draagt bij aan de tevredenheid van onze inwoners, maar is hiervoor geen garantie.</p> <p>We betrekken bewoners zoveel mogelijk bij de herinrichting van hun leefomgeving en reageren op meldingen via Fixi. Zo proberen we ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de buitenruimte aansluit bij de wensen van bewoners.</p>

Groenonderhoud op B-niveau.	<p>Uitgangspunt bij het groenonderhoud is gedifferentieerd beheer. In de praktijk betekent dit dat het merendeel van het groen op een B-kwaliteit (CROW beeldkwaliteit) wordt onderhouden. We monitoren de kwaliteit van de openbare ruimte door periodiek te controleren op beeldkwaliteit. De doelstelling daarvan is het verkrijgen van een objectief beeld van de kwaliteit van de openbare ruimte, zodat onder meer op hoofdlijnen duidelijk wordt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Of het behaalde kwaliteitsniveau voldoet aan de ambitie; • Wat het kwaliteitsniveau is van de verschillende disciplines en wijken; • Wat het kwaliteitsverloop is gedurende een bepaalde periode. <p>We behalen over het algemeen de afgesproken kwaliteitsniveaus. In groeizame perioden, zoals in de zomer van 2021, blijkt het soms lastiger dit te behalen.</p>
Stimuleren van vergroening van tuinen, daken en pleinen.	<p>Onder de noemer 'Groen doen we samen' faciliteren we het vergroenen van tuinen. In de afgelopen vier jaar zijn er meerdere acties georganiseerd. Zo is de samenwerking gezocht met de Buurtaanpak en is aangesloten bij werkzaamheden in de buitenruimte in de Schildersbuurt. Ook is geefgroen uitgedeeld op de Duurzaamheidsmarkt. 'Groen doen we samen' is opgenomen in het vastgestelde integraal groenbeleid en in de bijbehorende groenagenda. In 2019 hebben we in het kader van kwaliteitsverbetering groen de Europese pleinen groener gemaakt. Ook zijn we aangesloten bij de landelijke Operatie Steenbreek. In 2020 en 2021 is de Groenste Tuin verkiezing gehouden. Door het organiseren van deze verkiezing is aandacht gevraagd voor het belang van bloemen en planten. In 2020 zijn ook 100 insectenhôtels uitgedeeld aan inwoners. Tot slot is in 2020 en 2021 ingezet op het realiseren van geveltuinen.</p>
De verlichting van kruispunten, rotondes, zebra's en brandgangen moet goed op orde zijn.	<p>Eind 2020 is een oproep gedaan onder inwoners om oversteekplaatsen en rotondes te melden die onvoldoende verlicht zijn en daarom als onveilig worden ervaren. Hierop is geen respons gekomen. Uit een externe beoordeling blijkt dat de verlichting op deze plekken voldoet aan de daarvoor geldende normen.</p> <p>De brandgangen in Zwijndrecht zijn in beheer en eigendom van particulieren. Met een actie hebben we de aanschaf van brandgangverlichting gefaciliteerd. De subsidie hiervoor is nog steeds beschikbaar. Woningeigenaren hebben hier echter zeer beperkt gebruik van gemaakt.</p>
Aanpak van ondermijning en kleine criminaliteit.	<p>De aanpak van ondermijning hebben wij vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma Ondermijning. Dit programma bevat doelstellingen en acties die nodig zijn om ondermijning aan te pakken en een vuist te maken tegen de georganiseerde criminaliteit. Op het gebied van de bewustwording m.b.t. dit</p>

		<p>fenomeen maken we mooie stappen. Zowel richting partners als onze eigen medewerkers.</p> <p>Er komen steeds meer signalen uit de organisatie en er worden ook ideeën aangedragen om bewustwording te vergroten. Om nog meer grip te krijgen op ondermijnende activiteiten binnen onze gemeentegrenzen is de APV op onderdelen "ondermijningsproof" gemaakt. Voor bepaalde bedrijfsmatige activiteiten is een vergunning vereist alvorens zo'n bedrijf zich in de gemeente mag vestigen.</p> <p>Regionaal is de samenwerking gezocht om te voorkomen dat er een waterbed-effect ontstaat doordat de ene gemeente op dit punt strenger is dan de andere.</p> <p>Ondermijningssignalen worden beoordeeld en - indien mogelijk - worden met partners acties ondernomen al dan niet in samenwerking met het RIEC. Het is hierbij nodig om steeds meer informatie gestuurd en datagericht te gaan werken.</p> <p>Er is sinds 2018 een twintigtal drugspanden ontdekt en die zijn veelal door de burgemeester voor drie maanden gesloten. Langzamerhand wordt er een netwerk opgebouwd met partners om de aanpak efficiënt vorm te geven. Hierin is van groot belang om onze handhavingscapaciteit op orde te hebben. Daaraan wordt momenteel volop gewerkt.</p> <p>Uit de recente criminaliteitscijfers blijkt dat de klassieke criminaliteit in Zwijndrecht nog steeds daalt. Denk hierbij aan woninginbraken, de inbraken in garages en schuren ende auto-inbraken.</p>
	<p>Bevorderen verkeersveiligheid rondom scholen.</p>	<p>Om de verkeersveiligheid rondom scholen te verbeteren zijn er voornamelijk in 2018 en 2019 extra verkeersacties in de omgeving van basisscholen georganiseerd. Doel van deze acties was het veranderen van het haal-, breng- en parkeergedrag om zo een veiligere situatie te creëren voor schoolgaande kinderen. Naast de acties gaven we oversteekles en brachten we bijzondere verkeerssituaties in de omgeving onder de aandacht. Verkeersborden en markeringen werden gelijk in orde gemaakt en indien van toepassing aangevuld met fysieke maatregelen zoals een zebepad of aanvullende gele streep. Dit alles voerden we uit naast de al bestaande verkeerseducatie op school (School op seef).</p> <p>In 2018 hebben we acties gehouden bij vijf scholen en in 2019 bij zeven scholen. Uit vrijwel elke wijk heeft een school zich aangemeld en in vrijwel elke wijk is dus ook een actie uitgevoerd. Door corona zijn de prioriteiten bij scholen verschoven en is hier in 2020 en 2021 minder aandacht voor geweest.</p>
	<p>Behoud het steunpunt van de politie in Zwijndrecht.</p>	<p>Het Steunpunt van de politie is voor Zwijndrecht behouden. Dit steunpunt is op werkdagen geopend van 09.00 tot 17.00 uur.</p>

		Gedurende de openingstijden is de locatie in Zwijndrecht een volwaardige politiepост en kan er op afspraak aangifte worden gedaan. Daarbuiten kunnen onze inwoners uitwijken naar het districts bureau aan de Overkampweg in Dordrecht waar de openingstijden ruimer zijn. Het districts bureau is namelijk 24/7 geopend.
	Versterking van de handhaving.	In de Begroting 2022 zijn extra middelen opgenomen voor de versterking van het team toezicht en handhaving. Het team wordt uitgebreid tot 9 boa's en een juridisch medewerker. Jaarlijks wordt een jaarplan handhaving vastgesteld door het college en ter informatie met de raad gedeeld. Ook wordt een tussenevaluatie van het jaarplan handhaving gedeeld met de raad middels een brief. In het jaarplan worden de prioriteiten voor de boa's bepaald op thema en op locatie.

3.4.4 Stand van zaken "Duurzaam/circulaire energietransitie"

Onderwerpen of (sub)thema's	Stand van zaken
Transitievisie warmte, intentieovereenkomst warmte met HVC en woningcorporaties, buurtaanpak particuliere woningeigenaren, aanpak energieverbruik bedrijven, pilot energieneutrale wijk en circulaire wijk (onder de interventie Energieagenda).	<p>Transitievisie Warmte 2021: In 2021 heeft u de transitievisie warmte vastgesteld. Dit document geeft richting aan de overstap naar een aardgasvrij Zwijndrecht. In de inleiding van dit hoofdstuk leest u hierover meer.</p> <p>Buurtaanpak particuliere woningeigenaren: Zwijndrecht heeft subsidie van de Rijksoverheid gekregen voor energiebesparing bij huurwoningen (Regeling Reductie Energieverbruik Woningen): 1.500 huurders kregen een brief met een voucher voor met name kleine energiebesparende maatregelen. Eerdere acties energiemaatregelen bewoners: groepsaankoop zonnepanelen (125 deelnemers) en isolatiemaatregelen (200 offerteverzoeken)</p> <p>Energieverbruik bedrijven: Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) adviseert bedrijven over energiemaatregelen en handhaving Wet milieubeheer. Stimulering door o.a. gratis energiescans voor bedrijven (2020) en maatregelen op schaalniveau bedrijventerreinen.</p> <p>Pilot aardgasvrije wijk: De aanvraag voor de landelijke proeftuin aardgasvrije wijken is niet gehonoreerd. De woningcorporaties Trivire en Woonkracht10 hebben de stimuleringsregeling aardgasvrije huurwoningen. We faciliteren de woningcorporaties met het aardgasvrij maken van 1.347 woningen in Zwijndrecht en onderzoeken de mogelijkheid om meer gebouwen aan te sluiten.</p>
Klimaatadaptatie.	De extreme regenbuien in 2020 hebben aangetoond hoe kwetsbaar Zwijndrecht is op dit vlak. De risico's naar de

		<p>toekomst worden groter, het klimaat verandert sneller dan verwacht. Het is belangrijk om ons daarop voor te bereiden.. Door maatregelen te koppelen aan projecten wordt stapsgewijs toegewerkt aan een klimaatrobuust Zwijndrecht. Al moet wel de kanttekening geplaatst worden dat de kwetsbare gebieden risicovoller blijven.</p>
	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed.	<p>Binnen de huidige vastgoedportefeuille worden energiebesparende maatregelen genomen, bij voorkeur i.c.m. regulier onderhoud. Hiervoor is door de gemeenteraad ook krediet beschikbaar gesteld tot en met 2021. Daar waar mogelijk wordt het gemeentelijk vastgoed aangesloten op het warmtenet. Eind 2021 is de vastgoedstrategie vastgesteld.</p>
	Pilot energie neutrale (sport)vereniging.	<p>Vanuit het lokaal Sportakkoord worden verenigingen in de gelegenheid gesteld om een energiescan uit te laten voeren. Daarin hebben zij inzicht om verder te verduurzamen. De gemeente is verantwoordelijk voor de veldverlichting en gaat in de aankomende jaren conventionele verlichting vervangen voor ledverlichting.</p>
	In Drechtstedenverband onderzoeken we de mogelijkheden voor een energiepark.	<p>Het Klimaatakkoord heeft Nederland verdeeld in energieregio's en de Drechtsteden is een energieregio. Energieregio's zijn verplicht om een Regionale Energiestrategie (RES) op te stellen. In deze RES worden de mogelijkheden van grootschalige duurzame opwek verkend. U heeft de RES 1.0 in 2021 vastgesteld.</p>
	We evalueren ons afvalbeleid en kijken daarbij naar de gebruiker en het systeem, ook met het oog op kostenbeheersing.	<p>Begin 2019 hebben we ons beleid "inzameling en verwerking huishoudelijk afval" geëvalueerd en onderzocht in hoeverre een kostenbesparing van 10% te realiseren is. De resultaten daarvan zijn tijdens de oriëntatieavond van 21 mei 2019 door adviesbureau JvD (beheer openbare ruimte, afval en reiniging) aan uw gemeenteraad gepresenteerd. De evaluatie en het onderzoek leidden o.a. tot de volgende conclusies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het beleidsplan is actueel en vormt een prima kader om de doelstellingen te behalen; • De uitvoering van het beleidsplan dient geïntensiveerd te worden; • Verdere reductie van het restafval is noodzakelijk om tot kostenbeheersing te komen; • Op korte termijn is een kostenverlaging van 10% niet haalbaar; • Een nieuwe trendbreuk is noodzakelijk om tot verdere kostenreductie te komen. Op weg naar het recycle-tarief! <p>Met een raadsinformatiebrief (2019) hebben we de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie en het onderzoek nog eens samengevat. In deze brief hebben we uw gemeenteraad ook inzicht gegeven in de vervolgstappen en de planning daarvan. De vervolgstappen waren gericht op het gereed maken van</p>

		<p>onze inzamelstructuur voor het recycle-tarief en het vergroten van kennis en bewustwording van onze inwoners t.a.v. afvalscheiding door communicatie en voorlichting. Deze stappen waren nodig om een reductie van de hoeveelheid restafval te bewerkstelligen. Voor de noodzakelijke trendbreuk is het immers nodig om het recycle-tarief in te voeren.</p> <p>Vervolgens hebben we ondergrondse containers voor restafval in Heerjansdam gerealiseerd en zijn de voorbereidingen getroffen voor GFTE inzameling bij hoogbouw en de realisatie van 32 resterende ondergrondse containers in de bebouwde kom van Zwijndrecht.</p> <p>Daarnaast hebben we een nieuw grondstoffenbeleidsplan opgesteld, dat inzet op de invoering van recycle-tarief per 1 januari 2023.</p> <p>Ook hebben we onze communicatie m.b.t. afvalscheiding en grondstoffen geïntensiveerd.</p>
--	--	--

3.4.5 Stand van zaken "Economie (versterken)"

Onderwerpen of (sub)thema's	Stand van zaken
Uitvoering economische agenda	<p>Nieuwe bedrijven hebben zich in Zwijndrecht gevestigd en bedrijven hebben zich uitgebreid. Daarbij is vaak het rode loper traject benut of ruimte geboden bij verplaatsing- of uitbreidingswensen waardoor enkele bedrijven in Zwijndrecht konden blijven. Voorbeelden zijn Oceanco, Pier 14, Blue Amigo, Schaffenburg Furniture en Koffie Partners. De laatste kavels op bedrijventerreinen zijn nagenoeg uitgegeven.</p> <p>We hebben geïnvesteerd in het contact met- en dienstverlening aan de ondernemers. Via het accountmanagement zijn we actief in contact met lokale ondernemers en ondernemersverenigingen. Er zijn bedrijfsbezoeken georganiseerd voor college en raad, al was dat wel minder vanwege corona.</p> <p>Er zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd: Het Ondernemersontbijt, de Startersavond en de OndernemersTop (mede ten behoeve van de Omgevingsvisie). Ook heeft de onderwijsroute weer plaatsgevonden waarbij leerlingen ook in het gemeentehuis zijn ontvangen.</p> <p>Als gevolg van Corona heeft een deel van de bijeenkomsten niet kunnen plaatsvinden. Waar het kon zijn er bedrijfsbezoeken georganiseerd voor het college en de accountmanager bedrijven en hebben er events (al dan niet digitaal) plaatsgevonden, zoals de Zomerondernemer.</p> <p>In coronatijd hebben we maximaal geïnvesteerd in contact met en dienstverlening aan ondernemers. Via de</p>

		<p>communicatiekanalen (o.a. sociale media, Zwijndrecht Onderneemt en de nieuwsbrief) maar ook in persoonlijke gesprekken hebben we ondernemers zo goed mogelijk geïnformeerd over de maatregelen en steunmaatregelen. Ook zijn ondernemers actief benaderd met de vraag aan welke ondersteuning behoefte is/was.</p> <p>Middels een aanvankelijk wekelijks, later tweewekelijks en tenslotte maandelijks digitaal "crisisoverleg" met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven hebben we getracht zo goed mogelijk signalen op te vangen en daarop te reageren. In dat kader heeft er ook extra overleg plaatsgevonden met banken en brancheorganisaties. Daarnaast hebben we o.a. ZoZwijndrecht de digitale winkelstraat opgezet, algemene regels voor verbrede (winter) terrassen en het gebruik van tenten gecreëerd.</p> <p>Op beleidsmatig gebied is de regionale kantorenvisie nader uitgewerkt in een lokale kantorenvisie. Daarnaast is een onderzoek gedaan naar detailhandel in de Spoorzone. Er is nieuw retail- en horecabeleid vastgesteld door de raad. Het beleid wordt verankerd in nieuwe gebiedsontwikkelingen en er wordt gewerkt aan implementatie.</p> <p>Er wordt gewerkt aan de afronding van de bedrijventerreinstrategie. Aan de basis van dat document staat een interviewronde en breed uitgezette enquête waarmee de behoefteraming in beeld is gebracht. Hieraan gekoppeld is tevens een Havenvisie ontwikkeld. Besluitvorming staat op korte termijn gepland.</p>
	<p>Inzetten op praktijkvakken onderwijs</p>	<p>De gemeente Zwijndrecht, LOKET Zwijndrechtse Waard en Koninklijke BLN-Schuttevaer hebben samen een maritieme Leergang op het vmbo in Zwijndrecht gerealiseerd. Met ingang van het schooljaar 2019-2020 kunnen leerlingen van LOKET kiezen voor een samengesteld pakket met keuzevakken gericht is op werken in de binnenvaartsector. Naast de praktijkvakken groeide de vraag naar bedrijfsopleidingen bij het bedrijfsleven. Er zijn daarom verschillende bedrijfsopleidingen in Zwijndrecht, zoals recent ontwikkeld door Kooiman. Deze bedrijfsopleidingen zoeken de verbinding met het onderwijs.</p>
	<p>Dialogo ondernemers voor aansluiting reguliere baan jongeren en (langdurig) werklozen te verbeteren.</p>	<p>Het accountmanagement team werkt met Baanbrekend samen om in de contacten met bedrijven samen op te trekken en die dialoog aan te gaan. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is steeds vaker onderwerp van gesprek. Hierbij sluiten we o.a. aan bij de in het Deltaplan Armoede gestelde doelen. We doen dit niet alleen maar samen met onze partners als Baanbrekend en de SDD.</p>

<p>Meer aandacht bestaande mogelijkheden zoals Baanbrekend Drechtsteden.</p>	<p>De samenwerking met Baanbrekend is geïntensiveerd. Regelmatig sluit een vertegenwoordiging van Baanbrekend aan bij de bedrijfsbezoeken van het college en/of accountmanager bedrijven. De accountmanager bedrijven introduceert Baanbrekend regelmatig bij de lokale bedrijven. Ook is Baanbrekend actief bij bijeenkomsten van Zwijndrechtse ondernemersverenigingen.</p>
<p>Bij veroudering bedrijventerrein onderzoek in samenspraak ondernemers mogelijkheden renovatie/transitie.</p>	<p>In de nog vast te stellen bedrijventerreinenstrategie wordt per bedrijventerrein een analyse gemaakt van het functioneren en ontwikkelkansen voor de toekomst. Ook wordt onderzocht of er voldoende ruimte is op de bestaande bedrijventerreinen of er uitbreiding nodig is. In dit traject worden ondernemers uitgebreid betrokken. Interviews en enquêtes zijn afgenomen. Besluitvorming over de bedrijventerreinenstrategie is op korte termijn gepland.</p>
<p>Evaluatie ondernemersfonds</p>	<p>Het Ondernemersfonds Zwijndrecht is op 1 januari 2016 opgericht als pilot van 3 jaar. In het "Convenant Ondernemersfonds Zwijndrecht 2016" is afgesproken om in de loop van 2018 het Ondernemersfonds Zwijndrecht te evalueren. Het fonds is geëvalueerd waarna is er ingestemd met de voortzetting van het Ondernemersfonds. Ondernemers investeren in wat voor hen belangrijk is, zoals parkmanagement, camerabeveiliging, sinterklaasintocht of braderieën. Vanuit het overkoepelende deel worden projecten ondersteund die voor alle ondernemers in Zwijndrecht van belang zijn zoals de Olympiade en Binnenvaartdagen</p>
<p>Participatieplekken</p>	<p>Er is in samenwerking met Leerwerkbedrijf Zwijndrecht Werkt en de Sociale Dienst Drechtsteden hard gewerkt aan de realisatie van de doelstelling uit het raadsprogramma om in totaal 160 participatieplekken te realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt voor eind 2022. De resultaten van de inzet tot nu toe:</p> <p>Er zijn gemiddeld 135 vaste deelnemers die via Zwijndrecht Werkt participeren. Daarnaast worden zo'n 50 mensen door Zwijndrecht Werkt gevolgd. Deze groep bestaat uit deelnemers die (tijdelijk) niet kunnen participeren, door ziekte of door persoonlijke problemen. Ook is een heel klein aantal van hen doorgestroomd naar regulier werk (5) die contact hebben met Zwijndrecht Werkt omdat zij in het dagelijks leven bij een aantal zaken nog vastlopen. Voor de begeleiding van deze participanten heeft er conform de wens van de raad (tijdelijke) uitbreiding plaatsgevonden van de formatie voor begeleiding. Voor de begeleiding en realisatie van participatieplaatsen werkt Zwijndrecht Werkt samen met onder andere Yulius, de woningbouwverenigingen, het VIVERA Sociaal Wijkteam, het praktijkonderwijs en de Sociale Dienst Drechtsteden. Zwijndrecht Werkt wil zich samen met haar partners (Gemiva, Yulius, Diverz enz.) doorontwikkeling van een participatiebedrijf naar een ontwikkelbedrijf.</p>

Er is steeds meer vraag naar scholing voor participanten. Dit wordt in goede samenwerking met het DaVinci lokaal geregeld.

3.4.6 Stand van zaken "Voorzieningen"

Onderwerpen of (sub)thema's	Stand van zaken
Investeren in duurzame, multifunctionele wijkaccommodaties.	Binnen de huidige vastgoedportefeuille richten we ons op verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed (zie 5.1). Investerings zijn vooral bedoeld wanneer vervanging of uitbreiding (transformatie of nieuwbouw) aan de orde is. Dit geldt voor het zwembad en voor de gymzaal in de wijk Heer Oudelands Ambacht, waar inmiddels met de bouw gestart is.
Duurzaam evenemententerrein met ondersteuning van initiatieven door evenementencoördinator.	<p>Er ligt een duurzaam evenemententerrein in het Develpark, welke inmiddels ook is voorzien van verlichting. De bestemmingsplanprocedure loopt, net als het participatietraject met belanghebbenden (ondernemers in het park, omwonenden, etc.). Een uitdaging hierin is het afstemmen van verschillende belangen, beleidsdoelen en regelgeving. Initiatiefnemers die zich melden bij de gemeente, worden waar mogelijk door ons ondersteund. Daarvoor hebben we verschillende zaken ingericht, zoals: het evenemententerrein:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een gratis evenementenpakket (met o.a. hekken, hesjes, verkeersborden) • Begeleiding bij het proces om een vergunning aan te vragen; • Digitalisering van het aanvraagformulier; • Uitgebreide informatie (o.a. een infobrochure) voor organisatoren op de gemeentelijke website; organisatoren kunnen gebruik maken van de website www.beleefzwijndrecht.nl. Vanuit deze website worden evenementen doorgeplaatst op Sociale media om (nog) meer bekendheid aan de evenementen te geven. <p>In Zwijndrecht zijn er op jaarbasis (voor de coronacrisis) 58 grote en kleinere evenementen. Enkele Zwijndrechtse evenementen zijn erbij gekomen: de Binnenvaarddagen, Danspaleis voor ouderen en door inzet van de gemeente is er een nieuw bestuur voor de avondvierdaagse opgestaan.</p>
Alle openbare gebouwen goed toegankelijk maken en houden.	Bij gebouwen in de gemeentelijke vastgoedportefeuille passen we (waar mogelijk en waar nodig) de toegankelijkheid aan. In 2018 is de toegang tot Kunzt, de expositieruimte in het Oude Raadhuis toegankelijk gemaakt voor mensen in een rolstoel. Maar toegankelijkheid is een breder begrip. We passen bestrating aan om het hoogteverschil van buiten naar binnen zo klein mogelijk te maken. En een heel mooi voorbeeld is het 'openen op afstand' van de wijkgymsalen en sportzaal Den Dam. Hierdoor kunnen onze gebruikers via een sms-code op gepaste tijden de toegangsdeur van de zaal openen. Hierdoor hoeft een beheerder niet meer fysiek ter plaatse te komen en wordt het gebruik van

	<p>fysieke sleutels beperkt. Het maakt de toegankelijkheid gemakkelijker en veiliger. Eind 2021 zijn gemeentelijke gebouwen getoetst op toegankelijkheid. De toegankelijkheid van gebouwen wordt inzichtelijk gemaakt via een app "Ongehinderd".</p>
<p>Stimuleren van (top)sport.</p>	<p>Er is een doorontwikkeling van het Platform Sport en Bewegen tot stand gebracht. In de nieuwe opzet zijn op thema's verschillende commissies gevormd, die beter kunnen inspelen op gezamenlijke thema's (sportverenigingen onderling) en op thema's op aangrenzende beleidsterreinen. Hiermee wordt de uitvoering van de Sportvisie versterkt.</p> <p>Op basis van de uitgangspunten van het Nationaal Sportakkoord is met drie lokale sportaanbieders (Platform Sport en Bewegen, Gymnastiekvereniging O&O en Stichting Hattrick) een intentieverklaring ondertekend om te komen tot een lokaal Sport- en beweegakkoord.</p> <p>Daarmee ontvingen we subsidie voor de aanstelling van een onafhankelijk sportformateur. In samenwerking met de sportformateur zijn de voorbereidingen getroffen om te komen tot een lokaal sport- en beweegakkoord.</p> <p>Dit heeft geleid tot zes gedeelde lokale ambities en een campagne "Wij doen ook mee" waar verschillende ambassadeurs sport en bewegen onder de aandacht brengen. Speciale ambassadeur is Rogier Dorsman voor het thema "Inclusief Sporten"; deze topsporter geeft hiermee het belang aan van de voorbeeldfunctie van topsport. Begin 2020 zijn door een grote groep betrokkenen ruimt 40 concrete initiatieven verzameld om de ambities mee vorm te geven. Op basis daarvan wordt in 2020 het sportakkoord ondertekend door iedereen die zich daarvoor in wil zetten.</p> <p>De initiatieven van het Sport- en beweegakkoord kunnen de komende twee jaar aanspraak maken op een uitvoeringsbudget dat het ministerie van VWS (Volksgezondheid Welzijn en Sport) beschikbaar stelt. Dit gaat om een bedrag van € 30.000,- per jaar.</p> <p>Vanzelfsprekend zijn ook de reguliere zaken voor sportstimulering voortgezet. Zoals het "Toppie"-sportprogramma, waar meer brede scholen en ook SBO De Steenen Kamer zich aansloten bij het sportstimuleringsprogramma. De sport- en cultuurkrant wordt uitgegeven. De jaarlijkse GoodToKnow Sport- en Cultuurdag wordt georganiseerd. 15.000 kinderen maken kennis met sport tijdens de Zwijndrechtse Koningsspelen. De sporthuldiging vierde in 2019 haar 10-jarig jubileumjaar. Voor een oudere leeftijdsgroep (65+) is een nieuwe leefstijlgids uitgegeven. En natuurlijk mag ook de jaarlijkse VIVERA-leefstijlmarkt niet worden vergeten met bijbehorende fittesten.</p>
<p>Bevorderen dat er toiletten beschikbaar komen in winkelcentra.</p>	<p>In het kader van een gastvrij, klantvriendelijk en inclusief Zwijndrecht willen wij in samenwerking met HogeNood en de Maag Lever Darm Stichting meer openbare toiletten genereren. Er is via de winkeliersverenigingen contact gelegd om aan alle</p>

		winkeliers een oproep doen zichzelf aan te melden via www.hogenuod.nu (mits toegankelijk toilet aanwezig). Er zijn een aantal winkeliers aangesloten en een aantal stickers (ter herkenning) geplakt in de winkels. In het winkelcentrum Walburg is inmiddels een openbaar toilet gerealiseerd, waar we aan hebben bijgedragen.
Onderzoek aantal kinderen dat zonder zwemdiploma van school gaat en indien nodig onderzoek mogelijkheden dit aantal te verkleinen.		We hebben gesprekken gevoerd met de Zwijndrechtse scholen om de mogelijkheden onder de aandacht te brengen en oorzaken van niet-gebruik te achterhalen. Hieruit bleek dat regelingen beschikbaar zijn en de scholen hier ook actief ouders over informeren en meewerken aan de inzet van regelingen. Via Stichting Leergeld is voldoende ondersteuning beschikbaar voor ouders die de financiële middelen hiervoor missen. Hiermee zijn verschillende kinderen ondersteund. Voor het niet gebruik maken van deze mogelijkheden en het niet volgen van zwemlessen blijken vooral andere factoren een rol te spelen: geloofsovertuiging, culturele achtergrond of schaamte.
Beheerplan begraafplaatsen (interventie uitvoeringsprogramma)		Lange tijd is er op de begraafplaatsen alleen regulier onderhoud gepleegd. Met de vaststelling van het nieuwe beheerplan voor de begraafplaatsen in 2018 zijn middelen beschikbaar gesteld voor groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. De werkzaamheden worden in fases uitgevoerd. Het vervangen van de berging op de begraafplaats Jeroen Boschlaan is als eerste gerealiseerd. In het vierde kwartaal 2019 zijn de aula's op de begraafplaats in Heerjansdam en de begraafplaats aan de Jeroen Boschlaan gemoderniseerd. Daarnaast is eind 2019 gestart met het vervangen van de paden op de begraafplaats in Heerjansdam. In het eerste kwartaal 2020 zijn deze werkzaamheden afgerond. De werkzaamheden op de begraafplaats Heerjansdam zijn besproken met de Dorpsraad. In het jaar 2021 is het rouwcentrum gemoderniseerd. Voor de inrichting van een grafakker voor as-bestemmingen en natuurlijk begraven op de begraafplaats Munnikensteeg is in 2021 gerealiseerd. Vanwege het doorschuiven van het investeringsproject Jeroen Boschlaan naar het jaar 2022 schuift ook het geplande project vervangen parkgroen oprijlaan en plaatsen van een hekwerk op de begraafplaats Jeroen Boschlaan door naar het jaar 2022. Het ruimen van graven zal eveneens in 2022 plaatsvinden.

3.4.7 Stand van zaken "Mobiliteit"

Onderwerpen of (sub)thema's	Stand van zaken
Verduurzaming mobiliteit.	In het nieuwe GVVP wordt de mobiliteitstransitie, ook wel de verduurzaming van mobiliteit als uitgangspunt genomen. De transitie van gebruik van de auto naar fiets en openbaar vervoer maakt daar onderdeel van uit. Ook is er aandacht voor deelmobiliteit en het faciliteren van elektrische voertuigen. Voor

		dit laatste onderwerp ontvangt u aan het einde van de raadsperiode het integraal laadpalenbeleid.
Betere benutting van de bestaande infrastructuur.		In het nieuwe GVVP wordt een betere benutting van de bestaande infrastructuur als uitgangspunt genomen. Nu zijn veel wegen in Zwijndrecht ingericht vanuit de auto, hoewel de noodzaak daarvoor ontbreekt. Wegen binnen verblijfsgebieden moeten prioriteit geven aan fietsers en voetgangers. De ruimte die nu wordt ingenomen door de auto kan dan bijvoorbeeld omgevormd worden naar groen.
Verbinden van de verschillende vervoerssoorten auto, OV en fiets.		In het GVVP wordt ingezet op ketenverplaatsingen, bijvoorbeeld van de fiets naar de trein. Nu wordt door veel mensen standaard de auto gepakt. Daar willen we vanaf. De verbinding tussen verschillende vervoerssoorten zet daarop in.
Lightrailverbinding met Rotterdam/Den Haag.		In de lobby trekken we op dit dossier nauw samen op met Dordrecht. De inzet is dat Station Zwijndrecht via hoogwaardig OV excellent verbonden is in zowel de richting Rotterdam als de richting Breda. Op het traject tussen Leiden en Dordrecht - De Oude Lijn - wordt ingezet op het citysprinterconcept, een metroachtig systeem. De plannen hiervoor worden op dit moment geconcretiseerd om een aanvraag te kunnen via het Groeifonds of het MIRT. Hiermee versterken we de positie van het openbaar vervoer ten opzichte van de auto en dragen we bij aan de economische, sociale en culturele ontwikkeling van Zwijndrecht.
Effectiever cameratoezicht bij de fietsenstallingen.		<p>Het toenemend aantal fietsdiefstallen bij met name winkelcentrum Walburg en het NS-station Zwijndrecht is een zaak die in het kader van Openbare Orde en Veiligheid aandacht vraagt. Daarom hebben de gemeente Zwijndrecht, de politie, de NS, de winkeliersvereniging Zwijndrecht en het winkelcentrum Walburg de handen ineengeslagen in de vorm van de werkgroep fietsdiefstallen Zwijndrecht. De werkgroep analyseert de ontwikkelingen qua fietsdiefstallen binnen Zwijndrecht en zoekt naar proactieve en preventieve oplossingen voor dit probleem. De werkgroep onderkent dat de (terugkerende) diefstal van een fiets een gebeurtenis is die ingrijpt op het veiligheidsgevoel van de burger.</p> <p>De werkgroep heeft eerder ingezet op een verdere bewustwording van de fietseigenaren om hun fietsen actief en afdoende te beschermen door middel van goed hang- en sluitwerk. Dit heeft geleid tot een vermindering van het aantal fietsdiefstallen.</p> <p>De Coronaperikelen hebben ertoe geleid, dat de werkgroep noodgedwongen geen publieksacties kon uitvoeren. Het is uitdrukkelijk de wens van de werkgroep om zo spoedig als mogelijk is weer het contact te zoeken met het publiek. Het feit, dat het dievengilde tegenwoordig beschikt over valse sleutels noopt tot andere acties en oplossingen.</p>

		<p>Cameratoezicht bij de fietsenstallingen om en rond het NS-station heeft zijn nut bewezen. De werkgroep is voorstander om dit cameratoezicht ook bij andere fietsenstallingen te realiseren. Daarnaast zet de werkgroep in op meer geüniformeerde surveillance op en rond de hotspots van fietsdiefstal. De werkgroep zet verder in op het terugdringen van het aantal fietsdiefstallen binnen Zwijndrecht. Het is de intentie om de samenwerking met de gemeenten Dordrecht en Barendrecht te intensiveren.</p>
Aanpak van gevaarlijke verkeerssituaties en -locaties (uitvoering GVVP).		<p>We voeren doorlopend maatregelen door op het gebied van verkeersveiligheid, veiligheidsgevoel en bereikbaarheid. Ook in het nieuwe GVVP wordt hiervoor aandacht gevraagd.</p>
Verbeteren samenwerking met ILenT (o.a. over A16, Kijfhoek en vrachtverkeer).		<p>Met betrekking tot een verbeterde samenwerking met ILenT - voor wat betreft Kijfhoek - is er in samenwerking met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), VR ZHZ, OZHZ en het Waterschap Hollandse Delta een toezichtsplan Kijfhoek opgesteld. Uw raad is hier via een brief nader over geïnformeerd.</p>

4.1.4 Stand van zaken "Overkoepelende Thema's"

Toekomstvisie		
Onderwerpen of (sub)thema's		Stand van zaken
Verder uitwerken toekomstvisietraject		<p>Op 10 september 2019 heeft de gemeenteraad de toekomstvisie ter kennisname aangenomen. Hiermee is het traject van de toekomstvisie afgesloten. De uitkomsten van de toekomstvisie werden meegenomen in de ontwikkelingen met betrekking tot de omgevingsvisie.</p>
Drechtsteden "Verstandig versterken"		
Onderwerpen of (sub)thema's		Stand van zaken
Samenwerking effectief inzetten		<p>We werken samen waar dat iets oplevert. Er zijn flinke stappen gezet in de samenwerking Dordrecht Zwijndrecht over de Spoorzone en met Hendrik Ido Ambacht over de Noordoever. Dat heeft onder andere zijn uitwerking in het Ambitiedocument Spoorzone dat samen met Dordrecht, Zwijndrecht en de Provincie Zuid-Holland is opgesteld. Ook in het sociaal domein zijn de gemeenteraad en het college het gesprek over nut en noodzaak van de samenwerking niet uit de weg gegaan. Naar aanleiding van het rapport Deetman en recente ontwikkelingen in de raad van Dordrecht zijn we met de 7 colleges in gesprek gegaan over de toekomst van de Drechtsteden. De besluitvorming rond de GR-Sociaal en transitie dienstverlening van de GRD naar Dordrecht zijn eind 2021 afgerond.</p>
Groeiaagenda		
		Stand van zaken
Uitvoering zes projecten benoemd onder noemer Groeiaagenda (Spoorzone,		<p>Spoorzone In het programma Spoorzone is onder de noemer Diztrikt met name het Stationskwartier verder uitgewerkt. De grondexploitaties</p>

	Noordoevers, Veerzone, Groote Lindt, Centre of Excellence voor de binnenvaart, Groenvisie)	<p>voor Stadstuinen en de Indische buurt zijn recent vastgesteld. De eerste woningen zijn inmiddels gesloopt. Gezien de complexiteit van het gebied is de planning verschoven. Wij verwachten het bestemmingsplan in januari 2022 te kunnen aanleveren ter besluitvorming en een groot deel van de woningen vanaf 2024 te kunnen opleveren.</p> <p>De plangebieden Noord en Walburg zijn verder uitgewerkt. Voor Diztrikt Noord heeft u inmiddels een masterplan ontvangen, daarnaast wordt een intentieovereenkomst gesloten met Trivire betreffende de aanpak van de Planetenbuurt.</p>
		<p>Binnenvaart Centre of Excellence</p> <p>Het binnenvaart Centre of Excellence was een tijdelijk gebruik voor de locatie Lindtsedijk 14. Deze locatie is inmiddels verkocht aan een cluster van water gerelateerde bedrijven en zal in stappen tot eind 2022 worden overgedragen aan de nieuwe eigenaar. Er zal dan ook niet meer hierover worden gerapporteerd.</p>
		<p>Groote Lindt</p> <p>Verschillende onderdelen uit de Toekomstvisie Groote Lindt 2030 hebben invulling gekregen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vestiging van verschillende nieuwe bedrijven geeft samen met de herontwikkeling van het voormalig Loveld terrein als maritiem cluster een enorme boost aan de versterking van (de concurrentiepositie van) Groote Lindt. • De manier van ontwikkelen van het Loveld terrein is een voorbeeld van het optimaliseren van het ruimtegebruik en de watergebonden mogelijkheden van het terrein. • Bij de vestiging van bedrijven is het rode looper traject ingezet. • Er zijn eerste stappen gezet om te komen tot een betere benutting van de ruimte van de ongebruikte spoorafzakkingen. Hiervoor is door het ministerie een onttrekkingsbesluit genomen. De gemeente is nu vrij plannen te maken voor herinrichting. <p>Er is getracht openbaar vervoer naar Groote Lindt te versterken. Contact hierover met de vervoerder heeft niet mogen baten. Ook heeft er een pilot gereden met pendelbusjes van het station naar bedrijventerrein Groote Lindt en de Geer.</p>
		<p>Groenvisie</p> <p>De groenvisie "Groen leeft" is op 8 oktober 2019 door uw gemeenteraad vastgesteld. De Groenvisie beschrijft het belang van groen op 5 integrale thema's, te weten "identiteit", "leefbaarheid", "gezondheid", "klimaat" en "biodiversiteit". Met groen realiseren we ambities op elk van deze vijf thema's. In de uitvoeringsagenda groen/groenagenda, die in november 2019 bij de begrotingsbehandeling aan uw gemeenteraad is aangeboden, hebben we beschreven hoe we dat gaan doen. In de Groenagenda 2020-2023 staan alle activiteiten en opgaven waar we de afgelopen jaren aan gewerkt hebben en de komende jaren aan gaan werken.</p>

Werken aan een inclusieve samenleving

		Stand van zaken
		<p>Investeren in een inclusieve samenleving met vitale inwoners.</p>
		<p>Voor deze ambitie geldt een vergelijkbare opmerking als voor 'Versteving van preventie'. Het merendeel van de middelen die we als gemeente lokaal besteden in het Maatschappelijk domein vormen onze inzet voor een inclusieve samenleving met vitale inwoners. In de breedte van ons beleid zetten we in op optimale kansen voor diverse doelgroepen om mee te doen in de samenleving; erbij te horen, je te ontwikkelen en fysiek en mentaal goed in je vel te zitten. Denk bijvoorbeeld aan projecten als 'Weet wat je kan', aanpak Laaggeletterdheid, lokaal preventief Gezondheidsbeleid, de Buurtaanpak, PAK AAN, welzijnswerk, de Toppie en Mattie sport- en cultuurcoaches, VIVERA-sportcoaches, impuls statushouders (onderdeel van het programma Thuis in Zwijndrecht), activiteiten ter voorkoming van eenzaamheid, het plan 'Een plek voor iedereen', etc.</p>

Versterken relatie burger/politiek (sociale cohesie)

		Stand van zaken
		<p>Vervolg op het digitaal aanbieden van diensten aan burgers en bedrijven</p>
		<p>In 2019 hebben we het Klant-, Zaak- en Archiefsysteem "Inproces" gedeeltelijk in gebruik genomen. Met de implementatie van dit systeem is het voor de burgers mogelijk geworden om producten digitaal aan te vragen. Dat gebeurt ondertussen ook voor de veel gevraagde producten als BRP-uittreksels, verklaring naamgebruik, eigen verklaring en rijbewijs.</p> <p>De verdere ontwikkeling van E-dienstverlening is bijna volledig afgerond. Voor digitale diensten zoals het doorgeven van een verhuizing, aangifte van een geboorte of overlijden of een melding voornemen huwelijk of geregistreerd partnerschap kunt u inmiddels op de website terecht.</p> <p>In oktober 2019 is de app FIXI beschikbaar gekomen voor meldingen in de openbare ruimte. Hiermee kunnen bewoners en ondernemers gemakkelijker melden wanneer het ergens in de openbare ruimte niet klopt of niet veilig voelt. Gebruikers waarderen de app zeer en de snelheid van afhandelen van meldingen door de gemeente is ook toegenomen door de ingebruikname van FIXI.</p>
		<p>Er komt een openbaar subsidieregister</p>
		<p>Het subsidieregister is openbaar geplaatst op de website van de gemeente Zwijndrecht en kan worden geraadpleegd via: https://www.zwijndrecht.nl/Inwoners/Alle_onderwerpen/Subsidies/Subsidieregister</p>
		<p>In deze raadsperiode vergroot de raad zijn zichtbaarheid. Ook het college wordt zichtbaarder.</p>
		<p>De raad heeft een participatieladder opgesteld en daarmee het participatiebeleid van de gemeente een nieuwe zet gegeven. In de praktijk werkten we al veel samen met onze inwoners en bedrijven en in de afgelopen periode hebben we dit instrument effectiever in weten te zetten. O.a. met een inwonersbijeenkomst over de toekomstvisie en een tweetal bijeenkomsten met het bedrijfsleven. De resultaten daarvan zijn opgenomen in lopende beleidstrajecten en in de omgevingsvisie. Daarnaast zijn we met enkele specifieke vragen en informatiemomenten richting onze inwoners gegaan. O.a. over het Veerplein, de Spoorzone en Walburg. De participatieladder helpt ons als organisatie, bestuur en raad om op het juiste moment en met de juiste informatie richting inwoners en bedrijven te gaan.</p>